

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évtolyam 202. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Szerda, 1928 szeptember hó 5

A Balkánon

idegen államforma a köztársaság. Görögország „annyi balszerencse és oly sok vizsály után” még meg tudta őrizni köztársasági államformáját, de a köztársaság még ott sem vert gyökeret s végleges államformának még ma sem lehet tekinteni. A mindenkorai választások eredményétől függ a görög államforma.

Albániát, a másik balkáni köztársaságot most léptette elő királysággá sokkal inkább az olasz protektorátus, mint népének akarata. Olaszország Európa hadszínterén olyan kombattánsnak képét mutatja, melynek támadása összeomlott s pusztán hátrébb bízósító harcmozdulatokat végez. Az angol politika még pár évvel ezelőtt Olaszország barátságát kereste, s az angol világpolitika nem keres soha ideális szerelmet. Olaszországnak tagadhatatlanul politikai súlyt adott az angol közeledés s voltak idők, amikor ennek súlyát több ország érezte. Anglia számára azonban feleslegessé vált az olasz barátság s ami felesleges, az terhes is. Az olasz expanzio elvesztette erejét. A görög választások már nem kedveztek a fasizmus militarizmusának. A balkáni aspirációk számára még Albánia megmaradt. A visszavonuló ellenfél legalább hátrébb bízósító akarta megerősíteni. Így győzött a „népakarat” a szkipetárok földjén.

Albánia mindenesetre a világnyelvénység színpadára lépett. Nem is először teszi meg ezt a lépést s nem is a friss Szkander bég az első albán, akit szárnyára vesz a világhír. Végül is albán eredetű volt Nagy Sándor is, albán volt Pyrrhus is, albán volt a Hunyadiak nagy barátja, az első Szkander bég is albán volt, hogy ne menjünk vissza ilyen messzire, a történelemben, Prek Bob Doda.

S maga a „királyválasztó” albán nép — tudja-e vajjon az albán nép, hogy királyt választott? — meg is érdemli a világnak feléje forduló érdeklődését. Európában mindenütt másutt csak archeológiai ásatások véletlen szerencséje szolgáltatja a tudomány számára azokat az emlékeket, amelyeket Albánia a maga hozzáférhetetlen érintetlenségében megőrzött. A néprajz tudósai itt találhatják a legősibb eszközöket, melyek talán a bronzkor szaka óta nem változtak, itt találják a legrégebb meséket, a legérteletlenebb mifoszokat. A primitív kulturák kutatói itt találhatják a legősibb emberi intézményeket, mint amilyen a vérbosszu, a filológusok itt találhatják a legősibb nyelvet s a legősibb szavakat, melyek családaltalanok és rokotalanok az összeházasodott európai nyelvek familiájában. Nem kell itt muzeumokat, régészeti gyűjteményeket és levéltárakat kutatni, az albán élet maga egy darab szűz prehistórikum.

S nem kellett-e érezni, hogy ebben az óskori dsungelben csak a köztársaság intézménye volt anakroaisztikus? Köztársaság, demokrácia és népszuverénitás abban a sötét középkorban, amelyik még Albánia fölött nem mulott el, idegen, érthetetlen istenek faragott képei lehetnek csupán. Albániába a modern kor, a civilizáció, petróleumkoncessziók formájában hatolt be. Máshova az írásra és olvasásra tanító papok viszik be a civilizációt, Albániába petróleumügynökök és trónkövetelő. Az egész úgy zajlott le, mint valami monumentális filmvállalkozás. Olvasunk fantasztikus összegeket néha arról, hogy milyen tömörked pénzű ölnék be egy-egy filmbe. Az olasz fasizmusnak sem kerülhetett ez a nagy történelmi felvétel kevés pénzébe. A visszavonulás utját meg kellett aranyozni s a ebből az aranyból jutott az albán pástoroknak is, ne nyugtalanítsa az Európát s nem nyugtalaníthat az bennünket.

Németország csak az őszre vagy a jövő évre adja meg a stabilizációs kölcsönt

Nyilatkozott Schacht, a német Reichsbank igazgatója

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Berlinből érkezett távirat szerint a stabilizációs kölcsön ügyében a németekkel folytatott tárgyalások során szenzációs fordulat történt. Schacht, a Reichsbank igazgatója azt az ajánlatot tette a román delegátusoknak, Lapedatunak és Oromolunak, értesítsék Bratiannu Vintilát, hogy

a stabilizációs kölcsön tárgyalásait
legjobb volna őszre, vagy esetleg a
jövő évre halasztani.

Kijelentette Schacht, hogy Németország nagyon szívesen vesz részt a stabilizációs kölcsönben, de nem most, hanem később, mert

ezt a kölcsönt csak akkor lehet meg-
esínálni, ha Romániának teljesen
egyensúlyozott költségvetése lesz.

Még abban az esetben is, ha a román delegáció megegyezik a kölcsön ügyében, nem ajánlatos most megcsinálni. Egy német bank, amelynek szoros összeköttetése van a Reichsbankkal, nagyon kedvező ajánlatot tett Romániának: 200 millió dollár stabilizációs kölcsönt öt százalékos kamattal.

A bukaresti lapok ezt a berlini táviratot úgy kommentálják, hogy Németország hajlandó résztvenni Románia stabilizációs kölcsönében, s hajlandó segítséget nyújtani, de csak őszre, vagy csak a jövő évre.

A székelyföldi iskolahatóságok új vallást adnak a magyar tanulóknak

A magyar gyermekeket terrorral kényszerítik be az állami iskolákba

Gyergyószentmiklós. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az újonnan kezdődő tanévvel megérkeztek a már megszokottá vált tanügyi terror első fecskéi is, amelyek a régi recipéhez híven az elrománosításra ítelt Székelyföldön próbálnak — megjósolhatjuk, hiába, — fészket verni. A közoktatásiügyi kormány most akarja a névelmezés ostoba és felháborító színjátékát hasznosítani olyképpen, hogy szinmagyar gyermekeket, akiknek még szülei sem ismernek más nyelvet, mint a magyart,

terrorral kényszeríti be az állami iskolába.

A kezeink között van egy csomó okirat, amelyek bizonyítják, hogy a székelyföldi, de különösen gyergyói állami iskolák már meg is kezdték a bottal csinált állami tanulók verbuválását. Az állami elemi iskolák igazgatói felhívást küldenek ki a szülőkhöz, melyben parancsoló módon felszólítják őket, hogy gyermeküket az állami iskolába irassák be. A felhívás szerint a következőképpen hangzik:

Beiratási felhívás büntetés kilátásba helyezése mellett.

Az elemi oktatás törvényeinek 5. 6. 7. 8. szakaszai értelmében X. Y. (itt magyar név következik) gheorgheni lakos, mint szülő, illetve gyámoltját felszólítatik, hogy gyermekét... (itt ismét egy magyar név következik) ezen iskolába szeptember 15-én a tanítás megkezdése napján az iskolába elhozza.

Figyelmeztetik, hogy amennyiben gyermekét, illetve gyámoltját beiratni nem fogja, úgy az iskolai igazgatóság megkérdőjelezése nélkül is be fogja írni és a törvény értelmében fog megbüntetni.

Tehát az illetékes igazgatóság nemcsak bünvádi eljárással fenyegetődik, hanem előre bejelenti, hogy a gyermeket még a szülő

akarata ellenére is beírja. Mindez pedig szinmagyar szülőkkel és szinmagyar gyermekekkel szemben, akiknek legtöbbször még a névelmezés stupid módszerével sem lehet román eredetét kimutatni.

De a pedagógiai önkény nem áll meg ezen a fokozaton. Gyergyószentmiklóson például előfordult, hogy Laurentzy Viktor szász eredetű szállodás gyermekénél, akinek vallása a feleségének adott rezervális következtében római katolikus volt, a hatósági közeg

kihúzta a római katolikus és magyar szavakat, s helyébe azzal az indoklással, hogy lutheránusnak nem lehet katolikus gyermeke, evangélikus felekezetet és szász nemzetiséget írt be.

Tehát ott tartunk már, hogy a vallásunkat is a hatóságok szabják meg.

A székely megyékben egyébként általános felháborodást váltott ki ez az iskolaügyi remoralom, s valószínű, hogy a szülők egységesen fognak össze az Angelescu-féle terror ellen.

A gya Pap Sándor lesz a bukaresti magyar követ

Siposs Árpád tábornok kerül a honvédelmi minisztérium élére

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jelentettük már, hogy Korányi báró párisi magyar követ távozik állásáról és a pénzügyi központ elnöki tisztét foglalja el. Korányi helyére, mint szintén közöltük, Villányi bíró, bukaresti követ megy Párisba. Villányi helyére bukaresti magyar követnek, a legújabb hírek szerint, Algya, Pap Sándor kerül. Ugyancsak, megerősítetlen hírek szerint, Csáky gróf, honvédelmi miniszter is megváltik közelebbi állásától és helyére Siposs Árpád tábornok, a Ludovika parancsnoka van kizemelve.

MAI SZÁMUNK 12 OLDAL

VILÁGPOLITIKAI KÉRDÉSEK

A Kellog-paktum

A Kellog-paktum, a technikai és más csodák hazájának, Amerikának ez a legújabb agyafurt diplomáciai találmánya, Európa legtöbb állama részéről megkapta a szabadalmi jogot és ünnepélyesen bejegyeztetett a békebiztosító patentek listájába. Illően bereklamizták, meghozsannázták és felkarolták, most tehát már csak az van hátra, hogy a szürke hétköznapi élet is kiállítsa neki a használhatósági bizonyítványt.

— Vajjon a lelkesedés, amelyet előidézett, igazán hathatós eszközévé teszi-e a békének, avagy az a lelkesedés hamarosan el fog párologni a gyakorlat kiabrándulásai következtében? — teszi fel a kérdést az angol szabadelvűség legtekintélyesebb orgánuma, a „Manchester Guardian”, hogy a következő szellemes és híres paktum egész lényegét átvilágító elmetuttatásban adja meg rá a feleletet:

— A százszázalékos antialkoholistát nem a fogadalom tartja vissza az ivástól, hanem az elhatározottság, amelynek a fogadalom csupán kifejeződése. A fogadalom csak segítője, figyelmeztetője a lelkiismeretnek, ünnepélyes aktusa az elhatározásnak. A háborúról való lemondás fogadalmát sem több ennél. S ki tudná megmondani, hogy a fogadalmak közül melyiket tartják be és melyiket rugják fel?

— A fogadalomtétel azonban kétségtelenül az első lépés azok számára, akik felismerik elhatározóképeségük gyengeségét. Ilyen lépést sohasem tettek eddig a nemzetek.

S ha ezt most valódi őszinteséggel és megértéssel tették s nem pusztán pózolásból, akkor ez a lépés kétségenkívül nagyban meg fogja erősíteni a világ népeinek azt a hitét, hogy a háború tényleg a múlté s hogy más módszereket kell találni a felvetődő ellentétek kiegyenlítésére. Ha viszont az őszinteség a próbaköve az egésznek, vajjon milyen messzire mehetünk humbug nélkül annak hangoztatásában, hogy ezt a szerződést őszintén írták alá a nemzetek képviselői? Amikor egy olyan ember tesz fogadalmat arról, hogy nem iszik többé alkoholt, aki éppen csak egy kilóbol egy súlyos delirium tremens-rohamból s akinek a pin-céje tele van whiskyvel, környezete méltán kételkedhet egy kicsit őszinteségében. A kormányok továbbra is megőrzik arsenáljaikat s hadianyagkészleteiket. Összeegyeztethető-e ez a háborúról való lemondás fogadalmával? Persze, azt is lehet mondani, hogy amíg egy ember maga dönthet afelől, igyek-e, vagy ne, egy nemzet könnyen kerülhet abba a helyzetbe, hogy kénytelen védekezni. Hadsereget és hajóhadat fenntartani éppoly kevésbé jelenti feltétlen használatuk szándékát, mint ahogy az, ha valaki a betörők elrettentésére revolvért rejteget a párnája alatt, nem mutat emberölési mániára. Rendben van, hagyjuk a revolvért a párná alatt, de ha két szomszéd megesküszik, hogy barátságosan fog együttélni s ugyanakkor a kelleténél jóval többet költ céllovászati passzióira, rendszeresen kémleli egymást és általában egészen belemerül a harci készülődésekbe, akkor az önvédelem elmélete kezd egy kicsit átlátszóvá lenni. Ilyen körülmények között a harcra való lemondás fogadalmát elveszt minden meggyőző erejét, különösen ha az aláírók azt is kikötik, hogy ez a fogadalom semmiképpen sem befolyásolhatja, vagy korlátozhatja a fennálló szövetségi egyezményeket.

— Kivéve a paktumot, minden a régiben maradt. A paktum maga viszont csaknem semmit sem képes dűlőre vinni. Értéke egészében attól függ, milyen mértékben tudja megváltoztatni az államok közötti jelenlegi viszonyokat, a viták kiküszöbölésének módszereit s háborús készülődéseik természetét és mérveit. Ha ezek közül egyikre sem képes, úgy a harci szenvedély legelső szele el fogja fújni, mint lehullott falevelet. Ha őszinte, akkor érvényesülnie kell a mindennapi gyakorlatban és életmódban, hiszen nyilvánvaló, hogy annak a világnak, amelyben lemondtak a háborúról, gyökeresen különböznie kell attól, amelyet mi ismerünk és amely még mindig él minden államférfi hátsó gondolataiban. A paktum hatóerejét az a gyorsaság fogja meghatározni, amellyel új és szétválhatatlan vonalakon fejleszti a nemzetközi kapcsolatokat. Ezek pedig a leszerelés és a döntőbíráskodás vonalai. Azok, akik aláírták a paktumot, csakis ilyen módon bizonyíthatják be, hogy komolyan gondolták azt, amit aláírtak.

Hát bizony nem gondolták komolyan. Akkor, amikor a legáhitatosabban mormolták az ünnepélyes fogadalmat, Anglia és Franciaország a suba alatt nagy horderejű megállapodást kötöttek a fegyverkezést illetően. A tengeri „leszerelésre” nézve ugyanis eddig mély

nézeteltérések voltak a két nagyhatalom között. Franciaország azt követelte, hogy a tonnázs általános korlátozásának elvét érvényesítsék, míg Anglia kategóriák felállítását és mindegyikre nézve külön kvóta megállapítását kívánta. Ehhez most Franciaország hozzájárult annak ellenében, hogy Anglia viszont a szárazföldi leszerelés kérdésében teszi magát a franciáknak azt az álláspontját, miszerint a kiképzett tartalékokat és a gyarmati csapatokat számításba kívül hagyják.

Ezzel a megállapodással, amellyel a két nagyhatalom tulajdonképpen szabad kezet adott egymásnak a fegyverkezésre, olyan szoros együttműködés jött létre Anglia és Franciaország között, ami egyértelmű az entente cordiale háború előtti szellemének feltámasztásával. Csak hogy a megegyezés éle most első sorban nem Németország, hanem az Amerikai Egyesült Államok ellen irányul, mint amelyek veszedelmes étvágyat árulnak el a gyarmatok iránt, amelyek uralma Anglia és Franciaország kezében van.

Másodsorban azonban Németországnak a

Rajna-vidék kiürítésére és a Dawes-terv módosítására irányuló törekvései elé is jelentős akadályokat gördít az új angol-francia szövetség, amely ilyenekképpen súlyos csapás azokra az illúziókra, amelyeket az új seprű jól seper elve alapján sokan a Kellog-paktumhoz fűztek.

— Tragikus dolog, hogy ugyanakkor, amikor aláírták a háború törvényen kívül való helyezéséről szóló paktumot, Anglia és Franciaország között ismét entente cordiale, szívélyes megegyezés jön létre, — állapítja meg csalódottan ugyancsak a Manchester Guardian. Minden szövetség, minden entente valaki ellen irányul és következésképpen háborúra való készülődés.

— Amíg Anglia, Franciaország és Németország nem tudnak együttműködni megakadályozása érdekében, elkerülhetetlenül jönne kell a háborúnak. Ebből a szempontból a helyzet ma súlyosabb, mint Locarno előtt volt, a mikor Franciaország és Németország mint olyan ellenségek találkoztak, akik nem harcolnak ugyan már, de tovább gyűlölik egymást. Távolodunk Locarnótól.

Krissán Sándor.

A petroleum-panamisták állítólag a kamara alelnökét is megvesztegették

Az ellopott petroleumföldek fél százalékát kapta a kamara alelnöke

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A milliárdos petroleum-panama, melybe idáig is miniszterek, államtitkárok és képviselők egész serege volt belekeverve, ma szenzációs fordulathoz érkezett. A bukaresti lapok szerint a vizsgálóbíró ráakadt egy levélre, melyből kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a petroleumpanamisták megvesztegették a kamara alelnökét is. A szenzációs fordulatról az Indreptarea, az Averescu-párt hivatalos lapja az alábbiakat jelenti:

Ismeretes, hogy a petroleumpanamisták az Eldorado petroleumtársaság cégére alatt dolgoztak. A vizsgálóbíró már hetekkel ezelőtt lefoglalta az Eldorado cég összes könyveit és üzleti levelezését. Nem volt sok remény arra, hogy e feljegyzésekből ki lehessen deríteni a panamisták bűnösségét, hiszen ez a bűnszövetkezet még kellő időben eltüntette minden nyomot, mely a vizsgálóbírónak valami alapot adott volna a további nyomozásra. De úgy látszik, a panamisták mégsem jártak el teljes gondossággal, mert a vizsgálóbíró ráakadt egy levél másolatára, melyet az Eldorado cég írt Istrate Micescunak, a kamara alelnökének.

E levélben M. C. Zaganescu, az Eldorado petroleumtársaság nevében átengedi Istrate Micescunak, a kamara alelnökének az Eldorado cég tulajdonában lévő összes petroleumföldek jövedelmének fél százalékát, ötvenezer lejért.

E levelet az Eldorado cég 1927. december 20-án írta a kamara alelnökének és ugyancsak ezen a napon tárgyalta a kamara azt a törvényjavaslatot, mely az Eldorado társaságnak jogos tulajdonává teszi az ellopott petroleumföldeket. A bukaresti lapok szerint e levél és a megszavazott törvény között kétségtelesen összefüggés van, ami már abból is nyilvánvaló, hogy az ellopott petroleumföldek félszázalékának értéke körülbelül huszonöt millió lej tesz ki és nem ötvenezer

lejt, amennyit a levél szerint a kamara alelnökének „fizetnie” kellett volna.

Mint említettük, ezt a levelet a vizsgálóbíró találta meg az Eldorado cég üzleti levelezési között. Most az a kérdés, hogy az említett bukaresti lap, hogyan tudta ezt a levelet leközlölni. A lapok egyöntetűen megállapítják, hogy e levelet Stelian Popescu igazságügyminiszter adta át közlés végett, hogy ily módon végezze ki Istrate Micescut, aki már hónapok óta a legélesebb harcot folytatja az igazságügyminiszter ellen.

Istrate Micescu e súlyos vádra a Curen-tul hasábjain válaszol, kijelenti, hogy az Indreptarea ellen megindítja a sajtópört, mivel ő az Eldorado petroleumtársaságtól nem azért kapta az ellopott földek jövedelmének fél százalékát, hogy azt a nevezetes törvényt a kamarával megszavaztassa, hanem

e cég részére bizonyos ügyvédi szolgáltatásokat tett néhány héttel a törvény megszavazása előtt.

A vizsgálóbíró nyomozása közben olyan adatok birtokába jutott, mely szerint egy I. betűvel kezdődő nevű ur is súlyos milliós inkasszált az Eldorado cégtől. A nemzeti-parasztpárt hivatalos lapja, a Dreptatea tudni véli, hogy a vizsgálóbíró most azt kutatja, hogy ki ez a titokzatos I. betűvel kezdődő nevű ur és nincs-e valami összefüggés közte és a szenátus egyik alelnöke között, akinek szintén I. betűvel kezdődik a neve.

— Most csak az a kérdés, — írja a Dreptatea, — hogy sikerülni fog-e a vizsgálóbírónak bizonyítékokkal alátámasztani gyanúját, vagy pedig csupán arról van-e szó, hogy az igazságügyminiszter bosszút akar állani a kamara és szenátus alelnökei, akik, mint ismeretes, a petroleumpanamisták letartóztatása alkalmával tüntetőleg csókolóztak és ölelgették a vádlottakat.

A prahovai petroleummezőket is ellopták az államtól

A dambovítai petroleumpanama-lavinát Florescu erdőmérnök indította meg néhány héttel ezelőtt egy, a lapokban közzé tett nyílt levelével. Florescu mérnöknek ma egy újabb nyílt levele jelent meg az egyik bukaresti lapban, a prahovai petroleummezőkön elkövetett csalásokról rántja le a leplet.

A nyílt levél szerint a prahovamegyei Tisa-Lupoica erdőségeiben óriási értékű petroleumkutak vannak, melyek a bányatörvény szerint az állam tulajdonát képezik. Az állam, hogy ezen petroleummezők tulajdonjogát megszerezze magának, pert indított az erdőtulajdonosok ellen. Az elsőfokú bíróságon azonban úgy döntöttek, hogy az államnak csupán a petroleummezők nyolc százalékához van joga. Az állam képviselője természetesen megelégedett ezzel az igazságtalan döntéssel. De amikor a felsőbbfokú bíróság tárgyalta ezt a kérdést, senki sem jelent meg az állam képviselőjében és így az elsőfokú bíróság döntése jogerős lett. Ma e méltatlan értékű petroleummezők tulajdonosa a Sospiro nevű petroleumtársaság.

Kinek állott az érdekében, hogy az állam elveszítse e biztosnak látszó pert és az óriási értékű petroleumkutak a Sospiro petroleumtársaság tulajdonába menjenek át.

Florescu mérnök azonnali vizsgálatot kér ez ügyben, és mi kíváncsian várjuk, hogy a nemzet melyik fedhetetlen nevű apostola van a prahovai petroleumpanamába belekeverve.

Elkészült az új vámtarifa

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az új vámtarifa teljesen elkészült s a legközelebbi napokban nyilvánosságra hozzák. Valószínű, hogy az új vámtarifát a legközelebb összeülő parlament első napjaiban tárgyalás alá veszik.

Üdit, szépít, fiatalít a
MARGIT-CRÈME

Rendő helyett egy farkaskutya szerezte vissza az utonállótól az ellopott kézitáskát

Éjjeli csendélet Bukarestben

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Bukarestben egy idő óta az utonállások óriási méreteket öltöttek. Az éjjeli támadók most már nemcsak a világítatlan kültereken, hanem a kivilágított belvárosban is működnek. A támadók rájöttek, hogy a bukaresti utcák éjjel is forgalmasabbak s egy-egy elhagyott utcában — ahol nem igen akad rendőr — jó fogásokat lehet csinálni.

Tegnap éjjel egy óra körül történt. Egy fiatal hölgy a Strada Sărinăd felől haladt a Strada Oteteleşanu-ra. Egész uton követte egy zsebtolvaj, s amikor a nő a Strada Oteteleşanu közepe táján járt, a zsebtolvaj meggyorsította lépteit, elébe került s több ütést mért a nő

arcára. Azután kiragadta kezében levő táskát abban a reményben, hogy abban nagy összegű pénz van s futásnak eredt. A nő segítségért kiáltott. Egyik háznak az éjjeli őre meghallva a segélykiáltásokat, kiment az utcára és a támadó után vetette magát farkaskutyájával együtt. Az éjjeli őr látta, hogy nem tudja a támadót utólag utólag, és biztatni kezdte a farkaskutyáját. A kutya hosszú ugrásokkal hamarosan utólagta a támadót, aki, amikor a kutya utólagta, a földre dobta a kézitáskát, amelynek tartalmát nem volt még ideje kiszedni. A kutya ekkor futni engedte a tolvajt és szájába vette a kézitáskát, gazdájához vitte, aki visszaadta a károsult nőnek.

Izgalmas viták után mégis napirendre tűzték az optánsügyet

A román állásponttal szemben, mely a kérdést végleg elintézettnek kívánta tekinteni, a Népszövetség tanácsa a magyar álláspont mellett foglalt állást

A szeptember 10-ikén kezdődő ülészenakon érdemleges tárgyalás lesz

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség szombati izgalmas ülésén arról kellett döntenie, hogy napirendre lehet-e tűzni az optánsügyet, vagy sem. A román álláspont szerint a Népszövetség már egy ízben véglegesen döntött az optánsügyben, s így nem lehet újra tárgyalás alá venni. A magyar álláspont pedig az volt, hogy az optánsügyben még egyáltalán nem volt döntés, s a magyar kormány beadványt intézett a Népszövetséghez, hogy a kérdést tűzze napirendre.

A Népszövetség a magyar álláspont javára döntött

A Népszövetség tanácsa előbb szombaton délután zárt ülésen foglalkozott a magyar kéréssel. Mélyen járó izgalmas vitákkal folyt a tárgyalás, melyről a következő hivatalos jelentést adták ki:

A finn Procope elnök mindenekelőtt arra figyelmeztet, hogy csak arról kell a tanácsnak döntenie, kitűzzék-e napirendre a magyar kormány kérését az optánsügyben, vagy sem? Minden érdemleges vitát ki kell zárni a tárgyalásból.

Antoniade román delegátus szerint a két utóbbi román jegyzék felhívást tartalmaz a közvetlen tárgyalásra, tehát javasolja, hogy a kérdést legalább addig az időpontig, míg a magyar kormány a legutóbbi román jegyzékre válaszol.

Apponyi kijelenti, hogy a magyar kormány felhatalmazta annak a kijelentésére, hogy a román jegyzék semmi újat sem tartalmaz. Procope elnök megjegyzi, hogy nehéz lenne egyidejűleg a tanácsban vitát folytatni, másrészt a felek közt tárgyalni. Kérde Apponyit, hogy a legutóbbi román jegyzék nem teszi-e lehetővé a közvetlen tárgyalásokat?

Apponyi azt válaszolja, hogy kormánya és a saját véleménye szerint a tanács tárgyalása nemcsak hogy nem akadályozza, hanem elősegíti a közvetlen tárgyalások sikerét.

Antoniade tiltakozik az ellen, hogy e két eljárást egyidőben alkalmazzák. Apponyi pedig azt mondja, lehetetlen tisztán látni anélkül, hogy a magyar kérelmet, amire a múlt év novemberéről van precedens, meg ne vitatnák. Nem látja be, miért akarja Románia megakadályozni a kérdés napirendre tűzését? Ha a közvetlen tárgyalások sikerülnek, akkor levehetik a napirendről, ha nem, akkor legfeljebb megismerik az indokokat, melyek a tárgyalásokat megakadályozták. A kérdés napirenden tartható, úgy, hogy a közgyűlés befejezése előtt megejtenék a vitát.

Paul Boncour (francia) megjegyzi, hogy a tanácsra nézve presztizs-kérdés, hogy

ne tűzzék ki napirendre a kérdést, mivel valószínű, hogy a tanács most sem talál megoldást.

Ellenzi a kitűzést azért is, mivel a tanács megerősítene, hogy a közvetlen tárgyalások kilátástalanok, tehát ellenmondásba jutna saját juniusi határozatával.

Antoniade már azért is az elhalasztás mellett van, mert a közgyűlés végéig nem le-

hetne megállapítani, kilátástalanok-e a közvetlen tárgyalások?

Schubert (német) kifejti, hogy a tanácsnak számot kell vetnie az eseményekkel, a melyek június óta lefolytak. A magyar felfogás szerint a közvetlen tárgyalások eredménytelenek, a román szerint még nem fejeződtek be. A magyar delegátus azt állítja, hogy ha a tanács kitűzi a kérdést, azzal megkönnyíti a tárgyalásokat. Nézete az, hogy

okvetlenül szükséges a kérdés napirendre tűzése és a tanács vétene a kötelessége ellen, ha kitérne a megvitatás elől. Ez csak izgatná a nemzetközi közvéleményt.

Scialoja (olasz) kijelenti, hogy lehetetlen ki nem tűzni napirendre az optánsügyet, mert az ellenkező cselekedet az igazságszolgáltatás megtagadása volna.

A francia delegátus dezavválja a román álláspontot

Apponyi most a francia Paul Boncourhoz fordult és azt kérdezte tőle, ugye kell-e értenie Boncour imént mondott szavait,

mintha a tanács júniusban az ügyet végleg kiadta volna a kezéből? mire Boncour tagadólag intett.

Apponyi erre csak ennyit mondott:

„tudomásul veszem a francia delegátus nézetét.”

Majd kifejti, hogy a tanácsnak végre döntenie kell, már csak a döntőbíráskodás tekintélye miatt is. Kritizálja a román jegyzéke-

ASTRA APOLLO MOZGO

Két hatalmas filmszenzáció:
Hétfőn, kedden, szerdán

»Dél rózsái«

fut A film cselekménye, a gleccserek hóval borított csúcsain Páris és Berlinben játszódik le. Dorel Teodorescu operaénekes és Nádassy Magda új műsorral lépnek fel. Csütörtöktől minden idők legszebb filmje Sudermann regénye után készült film

Asszony és ördög

(Es war...) lesz vetítve. Grete Garbo és John Gilberttel. 2400

ket, melyek sohasem mondanak újat. Leszögezi, hogy Románia a legutóbbi jegyzékét a tanácsülés előestéjén küldte meg Magyarországnak és komoly aggodalmát fejezi ki, hogy Románia a jövőben is élni fog azzal a taktikával.

Chamberlain helyettese a napirendre tűzés mellett.

Az ülést ezután felfüggesztették.

Délután öt órakor kezdődött a zárt ülés, mely 8 órakor ért véget. A német, holland, olasz és finn delegátus támogatta a magyar álláspontot, szemben a francia és a kubai kiküldöttekkel, akik a román álláspont mellett voltak. Végül az az egységes megállapodás jött létre, hogy

az optánsügyet a szeptember tizedikén kezdődő új ülészenak napirendjére tűzik.

Apponyi azt a kérdést vetette fel, vajjon lesz-e alkalma az ülésen érdemlegesen is felszólalnia? Azért kérdezte ezt, mert Adaci (japán) azt javasolta, hogy az érdemleges tárgyalást halasszák decemberre, s most csak formálisan tűzzék napirendre. Az elnök megnyugtatta Apponyit, hogy módjában lesz érdemben is felszólalnia.

Helaerts (holland) kifejti, hogy a tanács nem utasíthatja vissza a magyar kérés tárgyalását.

Cushendum angol helyettes külügyminiszter kijelenti, hogy Románia, valamint a tanács tekintélye szempontjából

helyesebb, ha a kérdést napirendre tűzik.

Scialoja szerint, a tanácsra tartozik, hogy tisztázza, folythatók-e közvetlen tárgyalások.

Az elnök javasolja, hogy a kérdést a tanácsi választásokat követő ülészenakra halasszák, amihez Adaci is, Apponyi is hozzájárulnak.

Ez a határozat biztosítja, hogy Apponyi a nyílt tanácsban érdemben is tárgyalhassa a kérdést.

BERLIET AUTÓK

Képviseltek:

Kolozsvár: Autó-Park, Str. Regina Maria 35.

Nagyvárad: Autó-Technica, Cal. Reg. Ferdinand 14.

Arad: Romag, Strada Șoimului No. 2.

Teherautók — kamionettek — turakocsik — minden model raktáron.

Vezérképviselet: Kreditul-Extern, București, Calea Victoriei 118

EGY PERCCSEL SZEZON ELŐTT

Irta: MÁRAI SÁNDOR

Tegnap éjjel már érezni lehetett, hogy a nyár kezd csukni, csomagol és kasszát csinál. Minden nagyvárosban elsőnek a gesztenyefák, halmak meg nyáron. Párisban és Newyorkban már ki is vágják a gesztenyefákat, s platánt ültetnek a helyükbe, az szívósabb, már ősei is városokban éltek, s jobban bírja a benzingőzt. Azok az egészen öreg emberek, akik fantasztikus ruhákban csak harmincöt éves napokon másznak elő ismeretlen lakásaikból s teleülnek a Vársétányt, tegnap még egy utolsót ültek makacs halálfelelemmel a pörkölő napban, amit száraz bőrükkel úgy isznak be, mint a haldokló a kámforos injekciót. Szopják a meleget, reszkető ajkukat nyitva tartják és csurgatják be a szájukba a kánikula utolsó, forró sugarait. A nap az öregek teje. Ezekben az utolsó pillanatokban, egy perccel csukás előtt, a nyár összes szenzációit megcsattogtatja egy triviális vásár minden hangosságával, színességével és szagosságával. A nap még pörköl, de a kutyák már nem hevernek el, fürgébben szaladoznak és a markukba vihognak, ők tudják, hogy már vége.

A fák természetesen pörköltek, mit tehetnek mást? Ember, flora és fauna megkínzottan s bágyadtan mosolyognak, még szenvednek, de úgy, mint aki egy perccel veszély után van, tudja, hogy ezek az utolsó fájdalmak, holnapután lehet vizitbe menni egymáshoz, társalogni és gondolkodni, bővíteni az üzletet. Ez a pillanat, — fogják meg! — amit nem lehet megfogni, nincs neve, szinte rendbontós s kiesik a hivatalos programból. Éjjel forró és fekete szél ment át a város fölött, mindenki feltartotta arcát a levegőbe, a dancing magas terraszán a lombok mozogni kezdtek s homályba takarták a lámpákat s az elsárgult vadzölőfüggöny a bejárat fölött lógni kezdett sleppszerű mozdulatokkal, valószínűtlen színekben, mint egy szindarab utolsó felvonásában a kulissza, aminél elbucsznak a szerelmek. A pódiumon három hawa-i zenész ült banjokkal, egy leány, s két fiú, mint kiderült, Neukölnből, fehérben és angol szövegekkel s a szerelmek a nyári táncok utolsó fordulót táncolták, azt a bizonyos tangót, akinek két hónap múlva, október végén, már csak vonakodva s elgondolkozva köszönnek a belvárosi utcán vissza. Ez az a perc, amikor mindenki likvidál valamit. A leányok forogtak a forró szélben s bubiájukat hátulról kísértetiesen előrefújta a szél, a tarkójuk kopaszon maradt, s a fürtök vízszintesen nyultak előre a fülek mellett, ahogy német misztikusok képein egy boszorkányt rajzolhatnak, aki hátrafelé repül. Már volt néhány magános vendég a bárban, azok a szeptemberi urak, akik egyedül és elgondolkozva isszák a feketejüket s aztán taktikából mégis felállnak s felhívják — taktikából — telefonon a hölgyet.

A gazda ebben az órában összetett kezekkel alszik a mestergerenda alatt s a sertés az ólakban bizonyos nyugtalansággal veszi tudomásul férfikorát és a halálra gondol. A nyár óriási végkiárusítást rendez minden maradványból, a termékenység színeiből, vonalaiból és illataiból, amik, egy pillanat még, lassan áporodnak át a szeptemberi kreációk első meglepetéseibe. Az egész ájult csinadratta egy pillanatra csendes lesz. A teékenység e pillanatban már vieux jeu, amit a pillanat új művészei lemosolyognak. A pincérek arcába is bizonyos dekadens vonás költözik, részben az elmúlás tudata, részben az, hogy új lokált kell keresniük. Az ember elgondolkozva veszi elő a noteszt s kihuz két-három nyári telefonot.

Az egész nagyvásárból csak a rongcsok

hevernek már az utcán, az alja, a szemete, a mi megmaradt. A föld, szülés után, hangtalanul s boldogan liheg, végre emberek közé mehet megint s kijárhat a korzóra. Ez az a pillanat, amikor mindenki úgy néz a másikra, mintha az elébb történt volna valami, de most már, hála a hatóságok közbelépésének, minden rendben van megint. Az ideges éjszakában hallani a szirénát, a tűzoltókocsi szirénáját, ami az óriási égés utolsó lángjainak oltására siet. A levegőben pernye uszik, savanyu füst. Mindenki megkönnyebbülten vesz

elő egy cigarettát, rágyújt, kifújja a füstöt s iparkodik másról beszélni, mintha nem történt volna semmi.

A Hűvösvölgyben s a Svábhegyen már az utolsó simításokat végzik, az enyészet kisegítő személyzettel dolgozik s egy-két napon belül megnyithatják a szezon. Egy ur, aki most jött haza Párisból, azt beszélte, hogy a platánok ebben a szeptemberben világossárgát fognak hordani a Bois de Boulogne-ban s a gesztenyefák halványvöröset. Ahogy a nagyobb vidéki erdők besurranó kémjeit ismerem, biztosra lehet venni, hogy októberre le fogja lopni a Tátra, a Bükkös és az egész Bakony.

Nem bírják ki, hogy lépést ne tartsanak

Eladták a szászvárosi Kun-kollégiumot

Az erdélyi református egyház országos árvaházra és internátusra kapott engedélyt

Déva. (Hunyadmegyei szerkesztőségünk től.) Azok a harcok, amelyek a szászvárosi Kun-kollégium új épülete körül, hosszú évek óta keresztül dultak, végre lecsendesedhetnek.

A szászvárosi Kun-kollégium új és teljesen modern épületét nyolc millió lejért eladták a román államnak.

A nyolc milliónál, amely az épületnek egyébként nem reális ellenértéke, sokkal fontosabbak azok az engedmények, amelyeket a miniszter ezzel kapcsolatban adott. A szerződés szerint ugyanis Angelescu miniszter

református árvaházra és a református elemi iskolához internátusra adott engedélyt.

Az árvaházba és az internátusba, református gyermekek az egész ország területéről felvehetők. Az erre vonatkozó engedélyt a miniszter már meg is adta.

A szerződést Angelescu miniszter, dr. Szöllösy János, Kun-kollégiumi főgondnok és dr. Martonossy György, a dévai református egyház gondnoka előtt, augusztus hó 31-én írta alá, a vételár felerészét, négy milliót készpénzben ki is fizették, míg a hátralévő összeg 1929 januárjában fizetendő.

Az erdélyi református egyház vezetősége, a kényszerítő körülményekkel számolva, talán ellentétben a nagy alapító intencióival, eladta a hatalmas és impozáns modern épületet, hogy változott helyzetünkben új eszközökkel siethessen hűveinek gyámloltására.

Balán bandát szervezett s ma éjjel Botfalunál megtámadott két brassói autóbilt

Az autók utasai revolverrel védekeztek, mire a banditák elmenekültek

Brassó. A Brassói Lapok tudósítójától. Tegnap délután Muntean Péter, Dimitriu a munkaügyi miniszterium igazgatója és egy Jonac nevű férfi feleségeikkel a brassói-fogaras országúton két autóban Fogaras felé haladtak. Az uton egy fiatal nővel találkoztak, aki megkérte őket, hogy vegyék fel az autóra, mert az autó, mellyel ő jött, elromlott s el kellett küldenie javításra. A társaság szívesen tett eleget kérésének és az autóban a nő elmondta, hogy orvostanhallgató, majd rövid idő múlva köszönetet mondott a szíveségért és leszállt az autóból.

Mikor a társaság éjjel két órakor visszatérőben volt, az első autó még áthaladhatott a Botfalun és a Méhkerék között levő hidon,

a második autónak azonban, amikor a hidra érkezett, meg kellett állania, mert egy vasgerenda állta el az útját.

A gépen négyen ültek, Munteanu, Zane, Jonac és még egy férfi,

a férfiak leszálltak az autóról, s a mikor látták, hogy a hid négy sarkán sarkán négy gyanus alak áll, revolvereikkel lövöldözni keztek a banditákra, mire ezek eltűntek.

Az autó utasai Brassóba érkezve, azonnal jelentést tettek, a rendőrségnek.

A banditákkal ott volt az a nő is, aki délután az autóra való felvételét kérte.

Ezt a nőt a reggel a rendőrség megtalálta a brassói Spreng dombon. Vizsgálatot indítottak ellene, s a rendőrség megállapította, hogy a nő morfinista, nem orvostanhallgató, hanem a tolvajmesterséget folytatja hivatalosan, egyelőre nem lehet vallomásra bírni.

Ezzel kapcsolatban bukaresti tudósítók jelentése szerint kétségtelen, hogy Balan Nicolae Bukarestben és Plojestben volt azzal a nővel, aki az autótársaságot arra kérte, hogy vegyék fel az autóra. Plojestben Balan lefolytatóztatta a nőt s a fénykép a bukaresti sziguranca vezérigazgatóság birtokában van. A gyanu az, hogy Balan

Brassó környékén bandát szervezett.

A nyomozás most minden irányban megindult.

Miért távozott Mateescu, a brassómezei prefektus?

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mateescu prefektusnak állásától való váratlan megváltása, melyről a Brassói Lapok legutóbbi számában hírt adott, élénken foglalkoztatja a bukaresti sajtót is. A lapok Mateescu távozását ama vizsgálattal hozzák összefüggésbe, melyet Goma közigazgatási főfelügyelő tartott a brassómezei prefekturán. Ez a megállapítás azonban, mint teljesen avatott forrásból értesülünk, nem felel meg a tényeknek.

A közigazgatási főfelügyelő által Brassóban tartott ankét és Mateescu lemondása között nincs semmiféle összefüggés. Mateescu politikai differenciák miatt maga mondott le állásáról és ezt személyesen közölte Duca belügyminiszterrel Bukarestben. A hivatalos értesítés is úgy szól, hogy a miniszter szeptember 1-én elfogadta Mateescu lemondását a prefektus állásról.

Arról, hogy ki lesz Mateescu utóda, állami koncilium és megértő magatartása miatt közbiztonsági körökben is szimpátiát váltott ki maga iránt, még nincs határozat.

Butorvásárlás bizalom dolga

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat MAROVÁSÁRHELY-re és tekintse meg

Székely és Réti

erdélyrészi butorgyár ri

hatalmas raktárral

Büsendorfer, Stinzel, Wirt, Hoffmann

zongora és pianinó

gyárak képviselői. — Hízelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

Nincsen többé ősz haj, a „SUBLIMIOR”

használatával, amely az egyetlen hajregeneráló szer. A haj nem esik ki és nem mocskolódik. — Kapható drogériákban, illatszerekkereskedésekben, kozmetikumkereskedésekben, fodrászüzletekben, nagyobb kereskedésekben stb. „PARFUMS FUMERA ROYALE” PARIS, 13, R E DE TRÉV SE. — Ha beszélni szeretnél, fordulj bizalommal a romániai vezér elviselethez.

PARFUMS FUMERA ROYALE, BUCUREȘTI, Strada SEARU 7

Itt a piros, hol a piros

Hogyan csalják ki a pénzt a hiszékeny falusiakból?

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítója.) Az utóbbi időkben, mint több panaszos levélből tudjuk, a vidéki, de kiváltképp a székelői községek vásárait tömegesen lepik el a hamis kártyások, akik „Itt a piros, hol a piros” című hazárdjátékkal sok jóhiszemű embert tesznek tönkre két-három óra alatt. Amint a jelek mutatják, a hatóságok behunytt szemmel nézik ezt az erkölcstelen üzletet s ahelyett hogy megakadályoznák a szélhámosok munkáját, közönyükkel még bátorítják őket. Így történt, hogy

ezek a jöttment alakok itt a piros, hol a piros játékkal egyik székelői városban 60 ezer pengőt zsebrevágtak egy nap alatt.

A korondi vásáron is nagyon jó üzletük volt a hamiskártyásoknak, s a károsultak a rendőrség segítségével, mely itt mégis megmozdult, parányi részét a kicsalt pénzüknél visszakaphatták. A hatóságok véget vethetnének már ezeknek az üzelmeknek.

HOZZÁSZÓLÁS

Az asszimilált svábok kérdése

A Magyarországon letelepült és az impériumválasztás folytán Romániában maradt svábokról sok szó esik mostanában. Nem is olyan régen volt alkalom a kérdést a helyszínen tanulmányozni és ennek eredményét legjobban fejezi ki az a felelet, amelyet mindig sváb paraszt arra a kérdésemre adott, hogy milyen nemzethez tartozónak érzi magát?

„Német eredetű magyar” — volt az egybehangzó válasz.

Az ugynevezett svábvezérek nem hajlandók ezt elismerni. A „Temesvári Zeitung” és a „Temesvári Hírlap” hónapok óta folytatja a vitát efelelt, és a magyar és német pártok már formális népszavazást is végrehajtottak a svábokkal. Természetesen találom, hogy minden egyes nemzet kívánatos tartja, hogy nemzeti államánya minél nagyobb legyen, a prozelitacsinalás és renegátfogdosás azonban még soha sem vált hasznukra az erre törekedő nemzeteknek.

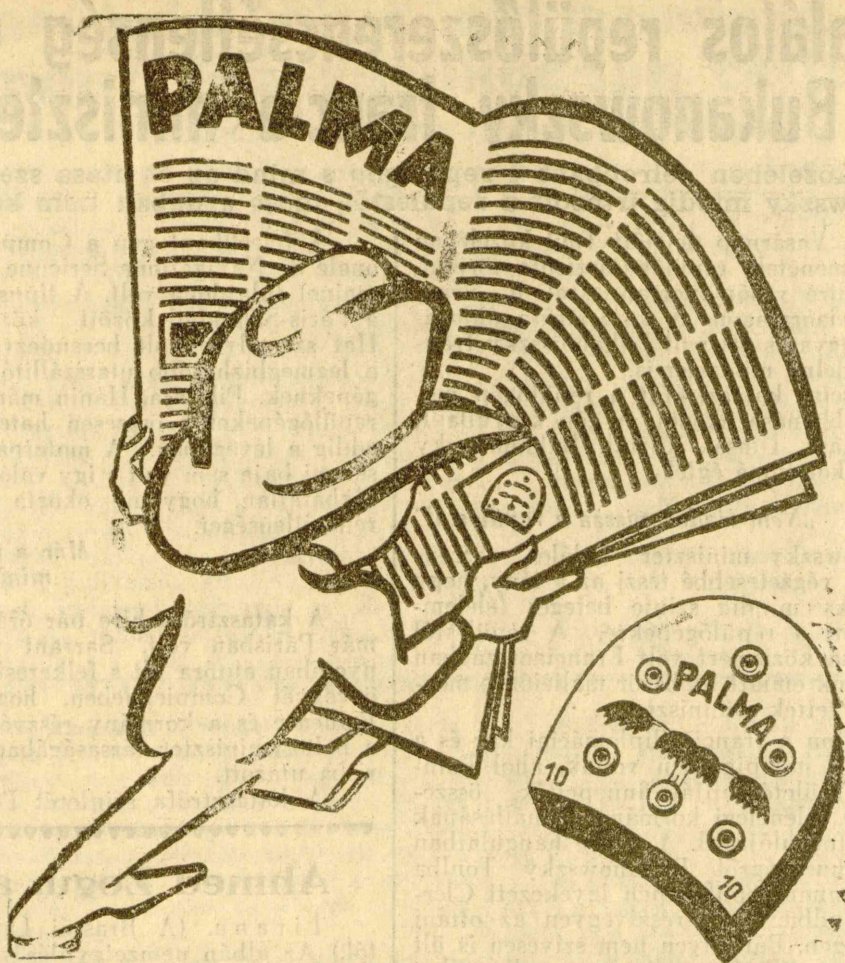
A Magyarországtól lekapcsolt területeken élő népszavazás elzárta két táborban foglalt helyet. Egyrészt évszázadokon át szigorúan és szívósan ragaszkodott nemcsak anyanyelvéhez, hanem gondolkodásához, hagyományai ápolásához és minden helyzetben éliesen kidomborította különállóságát. Ezt a népi típust képviselték az erdélyi szászok. Egy másik részben, szokásokban, sőt igen gyakran nyelvben is a magyarsághoz simult, sőt gyakran azzal teljesen egybeforrt. Ide számíthatjuk a svábokat és a magyarországi szászokat, az ugynevezett szipszereket.

Melán felvetődik a kérdés: mit jelentsen a népszavazó vezérek azon közkedvelt szövege, hogy a svábok emléket mi is tiszteljük, de népünknek is le kell vonni a megváltozott korszak és helyzet következményeit? Melyik körülménynek lehet az a következménye, hogy gyengédtelessé kezével belemarkolnak egyeseknek érzelmi — és gondolatvilágába és azzal tépik szét az összeforrottságot, az érzelmet — és gondolkodást, a nyelvet, a hálát és kegyeletet?

Az összeomlást követő új államok kiformalódásának kezdő korszakában természetesnek találtuk a kormány azon törekvését, hogy mesterségesen csonts a magyarság számbeli erejét egyes rétegek lecsapolásával. Ennek megfelelően azt is természetesnek tartottuk, hogy a felülről jövő nyomás miatt pánikjában mindazok, akik a nemzeti öntudatot a szívükben, hanem zsebükben hordozták, futva menekültek a régi zászlotól.

Kevésbé természetesnek találjuk azonban azt, hogy még most is akadjanak emberek, akik ne tudnak helynyugodni abba, hogy idegen hangzású nyelv és idegen származásuk dacára széles néprétegek mindig magyaroknak vallják magukat. Ha dr. Gáspár svábvezér, aki a magyar parlamentben képviselő volt, dr. Fischer Tivadar zsidó népszavazási vezér, aki a Majláth gimnáziumban milliomos pályadíjnyertes volt, úgy találjuk, hogy éppen az a legalkalmasabb időpont arra, hogy szakítva a múltjukkal, a magyarság testéről leváljanak és egy másik kisebbség élére álljanak: adassék tisztelet ezen határozásuknak. Szamháber Szepi Dengelegről és az együtt ezren és ezren vagyunk azonban, akik a múltban semmiféle kivételes előnyökben nem részesültek, de úgy érezzük, hogy soha jobban össze nem tartunk a magyarsággal, mint most, szintén igényt tartunk ahhoz, hogy ne zavarjanak bennünket neveléssel és származásunkkal, mert Szamháber Szepi Dengelegről és mi vele együtt ezren és ezren nyitott szemmel járunk, tehát már nem szorulunk az ébren tartásra!

Dr. Leitner Mihály

PALMA SARKOK olcsóbbak lettek

2916-A

Bonyolódik a Titulescu-rejtély

Már csak néhány hónapig tarthat a liberális uralom

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítója.) Még ma sem tud senkisé megválaszolni arra a kérdésre, hogy lemondott-e Titulescu a külügyminiszteri állásáról és elfogadta-e a londoni nagykövetségi megbízást. A Monitorul Oficialban megjelent királyi kézirat csupán arról tett említést, hogy Titulescu külügyminiszter három hónapi szabadságra utazott. Ez a háromhónapi szabadság szeptember elsején lejárt és ha Titulescunak tényleg az lett volna a terve, hogy elvállalja a londoni nagykövetségi állást, akkor a hivatalos lap szeptember elsejei számának kellett volna ezt a kinevezést közölnie. Azonban a hivatalos lap mélyen hallgat és így a bukaresti politikai körökben újra megindultak a kombinációk a Titulescu rejtély körül.

A legelfogadhatóbbnak látszik az a kombináció, hogy Titulescu időközben belátta azt, hogy a liberális kormány már nem tarthatja magát sokáig és ezért nem hajlandó arra, a néhány hónapra, míg a liberálisok még uralmon vannak átvenni a londoni nagykövetségi megbízást. És ezt a feltevést látszik igazolni a következő: Mielőtt Titulescu szabadságra utazott volna a londoni követséghez áthelyezte Stoica tanácsost. Stoica erdélyi román fiatal ember, állandóan Titulescu mellett dolgozott és amikor arról volt szó, hogy Titulescu Londonba utazik, természetesnek tartotta mindenképpen, hogy Stoica tanácsos is Londonba követi Titulescut. Stoica el is utazott Londonba — de úgy látszik, hiába várta oda a gazdáját. Titulescu meggondolta magát. Szeptember elsején amikor meg kellett volna jelenni a hivatalos lapban Titulescu londoni követségbe való kinevezésének, ehelyett a külügyminiszterium rendelete jelent meg, melyben Stoica tanácsost Londonból visszahelyezik Bukarestbe. Tehát

Titulescu nem utazik Londonba, mert tisztában van azzal, hogy a liberális rezsim már csupán néhány hónapig fog tartani

és e néhány hónapra nem tartja érdemesnek, hogy Londonba költözzék.

Titulescu-kormány következik a liberálisok után?

Az összes lapok megírták, hogy Bratianu Vintila franciaországi üdülése után Olasz-

országba utazik, hogy Titulescuvall találkozzék. Ez a megbeszélés, ha tényleg létrejön, döntő fontosságu lesz a liberális kormány sorsára. Egészen bizonyos, hogy Bratianu megegyezszen ráakarja bírni Titulescut, hogy játsza el a megtért fiú szerepét, ami annál is könnyebben menne, hiszen még a mai napig sem közölték hivatalosan Titulescu lemondását. Egészen bizonyos azonban, hogy Titulescu határozott nemmel fog felelni Bratianu ily természetű ajánlatára. Bukaresti politikai körökben tudni vélik, hogy Bratianu már arra is hajlandó lenne — csak hogy Titulescut megmentse a kormány részére, — hogy átadja neki a kormányelnöki tisztséget azzal a feltétellel, hogy az új kormányelnök, ugy a kormány jelenlegi tagjait, mint a mai parlamentet megtartsa. Ha Titulescu ezt a feltételt elfogadná, ezzel tényleg sikerülne Bratianunak a liberális párt további uralmát egyelőre megszilárdítani, hiszen Titulescunak könnyebben sikerülne a német tárgyalásokat befejezni és a kölcsönfeltételeken is enyhíteni tudna. Nagy kérdés azonban az, hogy Titulescu — aki tíz év óta mindig a jövő embere volt — hajlandó-e magát feláldozni a liberális párt megmentése érdekében. Titulescu ma már tisztában van azzal,

hogy a liberális kormány napjai meg vannak számlálva.

Ő volt az, aki elsőnek menekült el a sülyedő hajóról és egyáltalában nem valószínű, hogy most, amikor sikerült neki átmenteni magát egy jövődó kormány részére, — most ugorkon vissza Bratianu pusztuló bárkájába.

Igaz vadásszá csak úgy válhatsz, ha a Magyar Vadászujságot

járatod, olvasod és tanításait szíveskedve! Aki nem olvas vadászlapot: a vadászati analfabeta és nevezheti magát: huslóvőnek, pecsínkárnak; de semmiesetre sem vadásznak!

Kérjen mutatónyiszámot, — díjtalanul küld kiadóhivatal: Budapest, Ferenc-körút 34.

Halálos repülőszerencsétlenség érte Bukanowszky francia minisztert

Toul közelében felrobbant a repülőgép s mind az öt utasa szénné égett
Bukanowszky mindig irtózott a repüléstől, most azonban nem kerülhette el

Páris. Vasárnap délelőtt Toul közelében végzetes kimenetelű repülőkatasztrófa történt, amelynek híre villámgyorsan szaladt végig egész Franciaországon. A katasztrófa áldozatai között ugyanis ott volt Bukanowszky francia kereskedelmi miniszter is.

A végzetes katasztrófát a repülőgép motorjának robbanása okozta. A gép kigyulladt, majd lezuhant. Utasai, köztük Bukanowszky is, teljesen korommá égtek.

„Nem riadok vissza a repüléstől”

Bukanowszky miniszter halálos szerencsétlenségét végzetesebbé teszi az a tény, hogy Bukanowszky mindig szinte beteges félelemmel tekintett a repülőgépekre. A repüléstől való irtózása közzismert volt Franciaországban s az újságírók emiatt többször maliciózus megjegyzéseket tettek a miniszterre.

Szombaton a francia diplomáciai kar és a miniszterek Champigniben voltak, ahol Poincaré 68-ik születésnapját ünnepelték, összekapcsolva a jelenlegi kormány fennállásának második évfordulójával. A meleg hangulatban lezajlott ünnepségről Bukanowszky Toulba utazott, ahonnan repülőgépen igyekezett Clermond-Ferandba, hogy résztvegyen az ottani repülőmitingen. Bármilyen nem szívesen is ült a miniszter repülőgépre, ez egyszer elkerülhetetlen volt, mert a stilszerűség is úgy kívánta, hogy a repülőmitingen repülőgépen jelenjen meg.

A beszálláskor, mintha rossz előérzete lett volna, idegesen viselkedett, de uralkodott magán s kísértői előtt mosolyogva jelentette ki:

— Az újságírók azt állítják rólam, hogy sohasem ülök repülőgépre. Most legalább megállapítják, hogy nem riadok vissza a repüléstől.

A kísértők is mosolyogtak, de valamenynyik lelkeben kínos érzést hagytak hátra a miniszter szavai, mert látszott, hogy Bukanowszky a saját maga megnyugtatóra és bátorítására tette ezt a kijelentést.

A katasztrófa

A miniszter kísértői még el sem távoztak a repülőtérről, mikor a katasztrófa bekövetkezett. Kissé sajnálkozva beszélgettek Bukanowszky indokolatlan irtózásától, de nem tagadták, hogy valami megmagyarázhatatlan aggodalom vert fészket bennük.

A felszállott repülőgép akkor irta le a levegőben a második kört, hogy a helyes irányba igazodjék. Akkor, — amint a szemtanúk mesélik — hirtelen füstölni kezdett a gép motorja, majd lángok csaptak ki belőle. A hatalmas személyszállító repülőgép megingott, majd zuhanni kezdett. A szörnyű látványt nyújtó katasztrófa alig két kilométernyire játszódtott le a repülőtérről s alig néhány perc múlva attól az időtől, hogy a miniszter ideges mosollyal az ajkán felszállott a gépre.

A megrendítő látvány szemtanúi nyomban autókba vágták magukat és abba az irányba rohantak, amerre a zuhanás történt. A gép akkor már lángokban állott. Hosszas munka után sikerült eloltani a lángoló gépet, de akkor már bizonyos volt, hogy az utasok közül senki sem lehet életben. A városból sürgősen segítség érkezett s megkezdték a romok eltakarítását.

Öt megszenesedett holttest.

A gép utasait: Hanin pilótát, Lefranc mészaki igazgatót, Vidal mechanikust, Villini marconistát és Bukanowszky minisztert megszenesedve emelték ki a romok alól.

Mind az öt utas a felismerhetetlenségig összeégett.

Bukanowszky minisztert platina karkötő órájáról ismerték fel. Tetézte a katasztrófát, hogy a zuhanás után a repülőgép benzintartója is felrobbant. Nem lehetetlen az sem, hogy az utasok a szó szoros értelmében elevenen égtek meg bár fölteszik, hogy nem élhették túl a zuhanást, vagy legalább is eszméletlen állapotban érte őket a benzintartó robbanása.

A felrobbant gép a Compagnie Internationale de Navigation Serienne (Franco Roumaine) tulajdona volt. A típusa ugyanaz, ami a Páris-Sztambul között közlekedő gépeké. Hat személyre volt berendezve s egyike volt a legmegbízhatóbb utasszállító luxus repülőgépeknek. Pilótája, Hanin már 1916 óta vezet repülőgépeket s összesen hater órát töltött eddig a levegőben. A motornak elinduláskor semmi baja sem volt s így valóban megmagyarázhatatlan, hogy mi okozta a szörnyű szerencsétlenséget.

Már a második francia miniszter.

A katasztrófa híre pár óra leforgása alatt már Párisban volt. Sarrant belügyminiszter nyomban autóra ült s felkereste Bukanowszky özvegyét Compiègneben, hogy tolmácsolja Poincaré és a kormány részvétét. Az özvegy a belügyminiszter társaságában azonnal Párisba utazott.

A katasztrófa színterét Poincaré is meg-

Ahmed Zogu, az új albán király letette az esküt

Tirana. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az albán nemzetgyűlés vasárnapi ülésén az alkotmánymódosító bizottság a nemzetgyűlés elé terjesztette azt a törvényjavaslatot, amely javasolja Albániának királysággá való átalakulását. A törvényjavaslatot a nemzetgyűlés egyhangulag elfogadta. Közvetlenül a javaslat elfogadása után a nemzetgyűlés

egyhangulag királlyá kiáltotta Ahmed beg Zogut.

A királlyákiáltás fényét Tirana lakosságával százegy ágyulövés közölte. Az ágyulövések ideje alatt úgy a parlamentben, mint az utcákon nagy ünnepi tüntetés zajlott le.

Minden remény megszűnt Amundsen feltalálására

Egy norvég halászhajó kifogta Amundsenek repülőgépének roncsait

Tromsø. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pár héttel ezelőtt az a szenzációs híradás járta be a világsajtót, hogy a tenger hajóiból kifogtak egy palackot, amelyben Amundsen üzent és megjelölve tartózkodási helyét, sürgős segítséget kért. A tudományos világ gyanakodva fogadta az üzenetet s felmerült az a gyanu, hogy a levél esetleg hamisítvány. Hamarosan azonban megállapították az irázzakértők, hogy a levelet valóban Amundsen aláírása van s így új erőre kapott a remény, hogy a szerencsétlen kimenetelű Nobile-expedíció legfájdalmasabb veszteségét, a legnevesebb északsarki kutatót, Amundsen talán még meg lehet menteni az életnek és a tudománynak. A mentőexpedíciók már készültek is az utra s a tudományos világ várta,

Kettős gyilkosság a galaci kikötőben

A galaci strandfürdő egyik tulajdonosa agyonlőtte két üzlettársát

Galat. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délután a Dunán egy kiránduló csónakban kettős gyilkosság történt. A gyilkosságot az egyik galaci strandvállalat tulajdonosa követte el üzlettársai Coen és Alexandrescu ellen, akik a helyszínen meghaltak. Az esetről a következő részleteket jelentik:

Az egyik galacit dunai strandfürdő három tulajdonosa, M. Coen, Alexandrescu Constantin és George Barbieri egy csónakot béreltek, hogy Vadul Roscába menjenek. A csónakon kívülük még egy fiatalember ült, akinek a neve ismeretlen. A csónak megindult, a három fiu között beszélgetés indult meg, amely veszekedéssé fajult.

Veszekedés közben Barbieri zsebéből revolvért rántott ki s több lövést adott le társaira, akik azonnal meghaltak,

tekintette. Jellemző, hogy Bukanowszky a második miniszterhalottja a francia repülőtechnikának. 1921 május 21-én Berteaux belügyminiszter esett áldozatul. Madridban ült a székén s Issyles Moulineuxban a gép proppalja a szó szoros értelmében lefejezte. Ugyanakkor Monisy akkori miniszterelnök is súlyosan megsebesült.

Bukanowszky alig negyvenkilenc éves volt a férfiasága és munkabírása teljében. Özvegye és négy gyermekét hagyott hátra. Temetése valószínűleg szerdán lesz. Holttestét a kereskedelmi minisztériumban ravatalozták fel.

Bukanowszkyt haláluk gyötörték

Mint a legutolsó távirataink jelentik, Bukanowszky minisztert már napok óta sejtelmek gyötörték. Aviatikai miniszter volt s a napokban sorozatos támadások értek a francia aviatikában az utóbbi időben történt sorozatos szerencsétlenségek miatt.

Mosani útjára kelletlenül indult le, s megkísérelte azt is, hogy ne repülőgépen, hanem vonaton utazzék a repülőmitingre, de a rösei lebeszéltek, nehogy utabb támadások adjon alkalmat. Bukanowszky egyébként lengyel-zsidó családból származik, amely sorsára vándorolt be Franciaországba. Utolsó vánságára volt a legutóbbi minisztertanács, hogy Franciaországot rendez repülőforgalom kösse össze a városokkal.

A választás után parlamenti bizottságot ment Ahmed beg Zogu palotájába s ott jelentette vele királlyá történt megválasztását.

Vasárnap délután Ahmed Zogu lovaspat élén a parlamenthez vonult és ott letette a királyi esküt. Az ünnepségen az összes képviselő és a külföldi államok összes titkárkövetei résztvettek. Az eskü letétele után Ahmed Zogu villájába ment, ahol a katonai csapatok tisztelgését és a lakosság ünnepi felvonulását fogadta. Este nagy zenés takaró volt s a Tirana melletti dombokon örömlámpákat gyújtottak.

hogy valami új eredményről, vagy legalább biztatásról kapjon hírt.

Sajnos, a kapott új hír nem biztató és nem örömdetes.

Egy tromsői távirat szerint a Brad nevű norvég halászhajó Fugló sziget mellett kihalásztta a tengerből az Amundsenekkel eltűnt Latham repülőgép roncsait.

Bizonyosnak látszik ebből, hogy a repülőgép kényszerleszállást végzett a tengeren s áldozatul esett az északi sark környékén élő nagy viharoknak. A szakértők szerint már minden remény megszűnt Amundsen megtalálására.

míg a fiatal ember szintén megsebesült.

A csónakvezető vallomása szerint utamár az utazás megkezdésekor veszekedésgig ottak, mindegyik azzal vádolta a többiét, hogy csaltak. Különösen Barbieri vádolta a másik két társát, aki magából kikelve előkapta revolverét, minden golyót kilőtt belőle, amíg újra töltött s

mindaddig lövöldözött, míg Coen és Alexandrescu holtan feküdtek a csónak fenekén

A parton hallották a lövéseket s önmeggyűlt egybe azon a helyen, ahol a csónak kikötött.

Barbieri mikor leszállt a csónakról, mentesen a csendőrrőjráthoz ment és magával vitte a letartóztatását, ami meg is történt.

Höfer gyermekhintőpor csak **lila** dobozban valódi.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * -gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavállalatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej.

Oromolu hazatért Berlinből

Bukarestből jelentik: Oromolu, a berlini román delegáció vezetője, ma visszaérkezett a német fővárosból. A tárgyalásokkal kapcsolatban holnap teszi meg jelentését a kormánynak.

— Olvasóink figyelmét már most felhívjuk arra, hogy a jövő esztendőre szóló könyvnapjaink minden eddigit felülmúló gazdag tartalommal jelennek meg. A naptárak szerkesztését a fiatal erdélyi írógárda egyik legtehetségesebb tagja, Kaeső Sándor, lapunk belső munkatársa végzi. Ez a körülmény, valamint a naptár-kiadás terén évek óta szerzett tapasztalataink a legmegbízhatóbb garanciát nyújtják arra, hogy könyvnapjaink használhatóság és szórakoztatás szempontjából a lehető legjobbat fogják nyújtani. — A n. é. közönség saját érdekében cselekszik tehát, ha nem kíséreltezik a gombamódra szaporodó új naptárkiadványokkal, hanem megvárja és megveszi négyféle naptárkiadványunkból a neki legjobban megfelelőt. Egyben felhívjuk azokat a vidéki kereskedőket, akik könyvnapjaink árusításával foglalkozni akarnak, vagy karácsony-újévi ajándékozás céljaira több példányra van szükségük, kérjék már most legkedvezőbb árajánlatunkat.

Brassói Lapok kiadóhivatala.

— Chamberlain állapota rendkívül súlyos. Madridból jelentik: Az Orzoma gőzös, amely a beteg Chamberlaint szállítja üdülő útjára, tegnap kikötött a spanyolországi Santa Derben. Alfonz spanyol király, aki történetesen a kikötőben tartózkodott, nyomban meglátogatta Chamberlaint és több időt töltött nála. Hír szerint Chamberlain állapota rendkívül súlyosra fordult s orvosai szerint csak huzamosabb ideig tartó tökéletes pihenés mentheti meg. Lehetséges, hogy csak a jövő évben tér vissza Angolországba és foglalja el hivatalát.

— A Brassói Turista Egyesület két napos kirándulást rendez a Bucsecsre, melyre két csoport fog indulni. Egyik pénteken délután felötkör, a másik este kilenckor. Mindkettő autóbusszon Rozsnyó felé. — Jelentkezni lehet Filipánits fodrászüzletében és Révész József (Lensor) üzletében.

↑ A német atléták verték a franciákat és a svájciakat. Berlinben a német atléták 86:64 arányban győztek a franciák felett, Frankfurtban ugyancsak a németek verték a svájciakat 89:49 arányban.

— A fellázadt santungi csapatok Pekinget fenyegetik. Londonból jelentik: Az észak-kínai hadszíntéren a helyzet válságosra fordult. A santungi csapatok fellázadtak s már Pekinget fenyegetik. A kommunista hordák előretörése is mind veszedelmesebb méreteket ölt. Peking feladására el kell készülnie az új nacionalista kormánynak s ez esetleg a sorsát pecsételi meg. A külföldi csapatok előkészületeket tesznek az idegen negyedek biztonságának megerősítésére.

— Nem érvényesek többé a Besszarábia-egyesületi bélyegek. A postaigazgatóság közlése szerint a Besszarábia egyesülésének jubileuma alkalmával kiadott emlékbélyegek többé nem érvényesek és a levelek, melyek csak ilyen bélyeggel vannak ellátva, dupla portóval továbbíthatnak a címzett kárára.

* Eljegyzés. Finta Boriska és Pajorin Tamás (Kézdivásárhely) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Letartóztatták a csernoviczai Pruth-menti leánygyilkosság tettesét

Megtalálták a régóta keresett Paul Gvenke-t

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Emlékeztet, hogy augusztus hó elején Csernoviczban a Pruth folyó egyik szigetén meggyilkolta találtak egy fiatal leányt: Lopuszanszka Constancát, akiről a nyomozás megállapította, hogy vasárnap délután és estét a csernovici városi kertben egy fiatalember társaságában töltötte. A meggyilkolt leány nővére is a városi kertben volt egy másik ifjával, Pahl Gvenkével. A nyomozás, amely heteken át tartott, nem tudta megállapítani, hogy mi történt a Pruth partján, mindössze annyi derült ki, hogy Paul Gvenke a meggyilkolt leány nővérét estefelé hazakisérte, azután visszament a városi kertbe, ahol Lopuszanszka Konstanciával találkozott. A hatóságok gyanúba fogták a gyilkosság színhelyéhez közeli hid katonai őrségének embereit is, de azok közül csak az akkor szolgálatot teljesítő hídőrt gyanúsíthatták, hogy szolgálat közben el-

aludt s amikor a közelben elhangzó sikoltozásokra felébredt, zavarában lövöldözni kezdett. Valószínű volt, hogy a hídőr egyik golyója találta a leányt. Bizonyítani azonban nem lehetett semmit.

Később aztán kiderült, hogy Paul Gvenke, akivel a meggyilkolt leány este sétált, eltűnt Csernoviczból. Megállapították, hogy Lengyelországba szökött. A csernoviczi hatóságok megkérték a lengyel hatóságokat, hogy körözzék Paul Gvenkét, de a lengyel rendőrség nyomozásának sem volt hosszú ideig eredménye. Mára azonban távirati jelentés érkezett a varsói rendőrségtől Csernoviczba, hogy

Paul Gvenkét sikerült Hodx-ban letartóztatni

s a távirat azt is közli, hogy legközelebb utnak indítják Csernoviczba.

— Véres verekedés a brassói Sári-bálon. A falusi legények és cselédeleányok vasárnap esti szokásos Sári-bálja tegnap vérebe fulladt. Négy székely leány összeverekedett, előkerültek a bicskák és úgy összeszurkálták egymást, hogy közülük hármat életveszélyes sérüléssel a kórházba szállítottak. Miklós Márton, Birky Ferenc és Tóth Ferenc a súlyosan sérültek, Miklós Ferenc könnyen sebesült s jelenleg a rendőrségen őrzik.

— A budapesti A Reggel, Lázár Miklós briliáns hétfői hetilapja minden újságelárusítónál kapható Romániában. E héten már hétfőn, vagy legkésőbb kedden reggel egész Romániában minden újságelárusítónál 10 lejért kapható. A Reggel, Magyarország legnépszerűbb, legbátrabb, legérdekesebb hétfői lapja. Olvasóinak leghűségesebb barátja A Reggel, amely nemcsak Magyarország egyetlen nagystílusú, nagyterjedelmű hétfői lapja hanem olvasóit egyúttal tökéletesen tájékoztatja mindarról, ami hétközben feljegyzésre érdemes esemény történt Magyarországon és a nagyvilágban. Tudvalevő, hogy Budapesten, a vidéken és külföldön vasárnap zajlanak le a sport minden ágának legnagyobb eseményei, A Reggel 6 oldalas sportrovatában a legkimerítőbb, a legújabbköztartóbb sportlapot adja Magyarország és Európa sportjáról. A Reggel országos érdeklődést keltő vezércikkeit a lap főszerkesztője, Lázár Miklós írja, aki mögött a legbriliánsabb író és újságíró gárda áll. A Reggel egyedül álló, befolyásolhatatlan színes színházi és társadalmi rovatát Egyed Zoltán írja. A női divatról Dénes Zsófia, a férfidivatról John d'Orsay, a leghíresebb angol divatszakértő, a mozi rovatát a leghozzáértőbb írók és kritikusok szerkesztik. Főmunkatársak: Krúdy Gyula, Szép Ernő, Nagy Endre, Márkus László, dr. Polonyi Dezső, Juhász Gyula, Adorján Andor, (Páris), Korda Tibor (London), Herczeg Géza (Bécs). Állandó tudósítók még: Berlinben, Rómában, Bukarestben, Kolozsvárt, Prágában, Amsterdamban.

* Az ort. izr. nőegylet közgyűlése. Ezuton lesznek tudatva a nőegylet tagjai, hogy a következő közgyűlés szeptember 4-én, kedden délután 4 órakor az Árvaház-utcai tanácsteremben lesz megtartva, amelynélután másodikban lesz összehívva, tekintet nélkül a megjelentek számára, határozatképes éggel bír. Felkérnek tehát a t. tagok, hogy a tárgy fontosságára való tekintettel, okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek.

* Az orth. izraelita hitközség előljárósága tudatja mindazon tagokkal, akik a múlt évi templomi ülésekre igényt tartanak, összes tartozásaik kiegyenlítése mellett f. évi szeptember hó 6-án, csütörtökön d. u. 6-8 óráig, 7-én és 9-én, vasárnap reggel fél 9-12 óráig kibérelhetik. — A fennmaradt ülések f. hó 11-én, kedden d. u. 6-8 óráig árverezés útján fogynak bérbe adatni. — A templomba csak azok léphetnek be, akik belépőjeggyel rendelkeznek. — Az előljáróság.

* A Cristur—székelykeresztúri unitárius főgimnáziumnál üresedésben levő francia nyelvi tanszékre szükség van egy liantia-val bíró helyettes tanárra. Fizetés havi 8562 lej; 15 órán felüli többletórákat állami norma szerint fizet az új intézet. Kellően felszerelt pályázati kérések az unitárius püspöki hivatalhoz (Cluj) címezve, esetleg feltételekkel a főgimnázium igazgatóságához nyújtandók be. (Cristur—Oderheiu.)

* Legjobb gyógyszer a „Jodipon“ köszvény, asztma és érlemeszesedés gyógyítására. Egy üveg ára 110 lej. Kapható gyógyszerárakban és drográkiában. Ha nem volna kapható, kérje direkt dr. Al. Iteanu gyógyszerárától, București, Calca Victoriei No. 82.

* Köszönetnyilvánítás. Ezuton mondunk köszönetet a brassói Ipartestület nagyrabecsült vezetőségének és a brassói fodrászmesterek szakosztályának, az asztal-társaságnak, különböző egyletek vezetőségének és mindazon kedves jó barátainknak, ismerőseinknek és jóakaróinknak, akik drága halottunk, Costa Dumitru fodrászmesternek betegsége alatti időben látogatásukkal, temetése alkalmával koszorúkkal és virágokkal, vagy bármilyen módon megnyilvánuló részvételükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek. Brassó, 1928. szeptember 1. — A gyászoló család.

* Iroda áthelyezés. Az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt. itteni ügynöksége hivatalos helyiségét f. évi szeptember 1-től Buzasor 7. szám alá helyezte át.

* Orvosi hí. Dr. Cămpăanu Liviu egyetemi tanár, a brassói közpórház igazgató-főorvosa és a Diakonisszák-Szanatórium vezető főorvosa, lakásával átköltözvén a közpórházzal szembe épült Eforia-házba, (Berthelct-ter), betegrendeléseit itt tartja meg naponta délután 3-4 óra között.

* Orvosi kozmetikai rendelés, a modern technika összes vívmányainak igénybevételével, vasárnap kivételével naponként 2-5-ig, dr. Ritter, bőrgyógyász, Hirscher-utca 25.

* Balata-kötelek és szíjak, eredeti Dick-félek, legjobbak mindennemű erőátvitelre. — Díjtalan felvilágosítást nyújt Kamaryt és Méder. Brassó—Temesvár.

Országos katolikus kongresszus Nagyváradban

Brassó. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A romániai romai katolikusok ez évi országos kongresszusa szeptember 14-16-án lesz Nagyváradban. Az első napon az egyes szakosztályok üléseznek. — Előadásokat tartanak dr. Bakkay Kálmán láposbányai lelkész, Veress Ernő brassói hittanár, Olasz Péter jezsuitaatyja, Frana Péter kolozsvári kereskedelmi iskolai igazgató, Belányi Sándor nagyváradi körházi lelkész. A szakosztályok ülésein Pacha Agost dr. temesvári püspök és Szabó István szatmári kanonok elnökölnék. A tulajdonképpeni kongresszus szeptember 15-én délelőtt 9 órakor kezdődik Veni Sancteaval. Majláth Gusztáv gróf püspök beszédével. A városi színházban a katolikus népszövetség tart közgyűlést, majd előadások következnek. Németh Károly igazgató (Temesvár) a népszövetség feladatairól. Bara Ignác esikszenttamási gazda a népszövetség iránt tartozó kötelezettségekről, Oswald Pál (Nagyvárad) a szociális nevelésről, dr. Németh Gyula prelátus (Nagyvárad) a szociális tanfolyamokról, dr. Pál Árpád képviselő a társadalmi osztályharc és a katolicizmus címmel, Trefan Lóránt ferencrendi főnök az apátság kultuszáról, dr. Pakots Károly (Szatmár) a kath. írók szövetségéről, Nass Károly (Gyulafehérvár) az erdélyi kath. irodalomról. Másnap, 16-án reggel 6 órakor dr. Pacha tábori misét pontifikál, dr. Patay József ünnepi predikációt tart. Délelőtt 10 órakor a szabad ég alatt Majláth püspök elnöklése alatt ünnepi ülés, melyen a következő előadások lesznek: Dr. Ormay Lajos (Nagyszalonta) a katolikus férfi és polgár, Török Ferenc csomafalvi plebános: milyen értékeket adott a katolikus egyház az emberiségnek?, dr. Cziffra Kálmán (Nagyvárad) Krisztus fia a 20. században, dr. Schlagerter Nándor (Szatmár) az evangélium hatalma a társadalomban, Trefan Lóránt a mexikói hittestvérekről, dr. Gyárfás Elemér szená-

Az erdélyiek figyelmébe!

Felhívjuk a figyelmét arra, hogy a közismert elsőrangú éttermünkkel kapcsolatban (az emeleti helyiségünkben) egy teljesen elkülönített **„VEGETARIUS ÉTTERMET“** rendeztünk be, mely a fővárosban az egyedüli vegetárius konyha, ahol tisztán vegetárius és vitamintartalmu ételeket szolgálunk fel a fogyasztók teljes meglegedésére.

Modern berendezés!

Pontos kiszolgálás!

Cicso árak!

Címünk: „Restaurantul Grossmann București, Str. Domnita Anastasia 10.“

LEGUJABB

Numerusz klauzuszt a külföldi állampolgárok ellen

Megjelent a munkaügyi minisztérium idegenrevíziós rendelete

Még a politikai menekülteknek és a nacionalizált állampolgároknak is jelentkezniük kell

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a kormány a külföldi állampolgárok számának csökkentése céljából rendkívül szigorú rendszabályokra készül a tervbevetett revízió Miron Christea regens-patriárka kívánságára egészen szokatlanul szigorú lesz. Ma reggel a munkaügyi minisztérium kiadta a revízióra vonatkozó rendeletét, mely illetékes körök véleménye szerint meg fogja tizedelni Romániában a külföldi állampolgárokat s miután még a nacionalizált állampolgárokat is

ellenőrzés alá veszi.

valóságos numerusz klauzuszt fog jelenteni.

A rendelet, mely százezreket érint existenciájukban, a következő:

Az országban lakó valamennyi idegen állampolgárnak szeptember 15-e és 25-e között jelentkezni kell, tekintet nélkül arra, hogy önálló keresettel bír-e vagy pedig csak alkalmazott, valamint tekintet nélkül arra, hogy tartózkodási engedélye mennyi időre szól. Jelentkezniük kell tehát azoknak is, akik esetleg évekre szóló tartózkodási engedéllyel, vagy végleges letelepedési engedéllyel rendelkeznek. Nem képeznek kivételt a nacionalizált állampolgárok sem.

A jelentkezés a tartományokban a megyei központok szigurancaján, a fővárosban pedig a kerületi rendőrségen történik. Azok, akiknek önálló vállalatuk van, személyesen kötelesek jelentkezni és egy kimutatást előterjeszteni arról, milyen ipart üznek és hány fizetett alkalmazottat tartanak. Az alkalmazottakat a munkaadó jelenti be. A munkaadó két listát köteles beszolgáltatni: az egyik a külföldi,

a másik a román állampolgárságu munkásokat sorolja föl.

Ha az alkalmazottnak nincsen állása, akkor egyedül jelentkeznek. Minden jelentkezőnek bizonyítvánnyal kell igazolnia, mennyi ideje tartózkodik az országban, be kell terjesztenie tartózkodási engedélyét, be kell jelentenie, időközben volt-e külföldön, s ha igen, mennyi ideig.

Külön igazolvánnyal kell igazolni, ha valaki esetleg Romániában katonai szolgálatot teljesített, ha román állampolgárságu nőt vett feleségül, s ha saját háza van.

A politikai menekültek sem vétehetnek ki a jelentkezési kötelezettség alól. Ezeknek külön igazolványt kell benyújtaniuk afelől, hogy tényleg politikai okból emigráltak valamelyik külföldről.

A nacionalizált állampolgárok a hatóságokhoz azt az autorizációt terjesztik be, amelyet az igazságügyminisztériumtól kaptak.

Valamennyi jelentkező a benyújtott igazolványok helyébe egy ideiglenes igazolványt kap a szigurancaától melynek alapján 1928. december 15-ig szabadon tartózkodhatik Romániában.

A sziguranca-központok bezárolag szeptember 25-ig gyűjtik a külföldiek okmányait. A revíziós eljárás október elsején kezdődik meg.

A minisztérium felszólít minden külföldit, hogy jelentkezési kötelezettségének tegyen eleget, mert azok ellen, akik ki akarnának bujni az ellenőrzés alól, a legszigorúbban fognak eljárni s határidőn túli jelentkezéseket sem vesznek figyelembe.

Bombaszerűleg hatott Bukarestben a Népszövetség döntésének híre

A kormánylapok úgy kezelik Titulescut, mint aki megszökött a köteleességteljesítés elől

A kormányt alármírozta a tanácsstagok magatartása

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Népszövetség szombat éjszakai döntése, melyel a magyar optások ügyét ismét napirendre tűzte, valószínűleg alármírozta a kormányt, mely a legkevésbé sem számított hasonló határozatra. Különösen a német, angol és olasz delegátusok határozott magyarpárti magatartása frappírozta a kormány tagjait, akik remélik, hogy a következő ülésükön részt vesznek majd Chamberlain és Stresemann is, akik majd kedvezőbb álláspontot foglalnak el Románia szempontjából.

A bukaresti napilapok mai számukban részint lehangoltan, részint felháborodva tárgyalják a döntést, amelyet az ellenzéki sajtó arra használ fel, hogy támadásokat intézzon a kormány ellen. A Cuvântul például kifejti, hogy a döntés váratlan meglepetés. A kormány olyan biztos volt a dolgában, hogy amikor Antoniadet, aki Genfben most Romániát képviselte, néhány héttel ezelőtt táviratilag Bukarestbe rendelték, hogy utasításokat adjanak neki,

az optánször még csak szóba sem került.

Argetoianu, az ideiglenes külügyminiszter ugyan is meg volt győződve arról, hogy a Népszövetség többé nem fog foglalkozni a kérdéssel. Ebből a rossz meggyőződésből származott az a mulasztás is, hogy Vasile Stoica professzort, aki román részről az optánskérdés legjobb ismerője, ezúttal még ki sem küldötték Genfbe.

Az a döntés, hogy az optánször ismét a napirend szövegére került, ilyen körülmények között a bomba erejével hatott Bukarestben!

— mondja a Cuvântul, mely ezután felveti azt a kérdést is, hogy mit tesz a döntés után a kormány? Valószínű, hogy Titulescut-hoz fordul majd, mert rajta kívül nincsen senki, aki azt az ügyet jó mederbe terelhetné.

Az ellenzéki lapok azt is tudni vélik, hogy kor-

mánykörök az elmúlt hét végén utasítást adtak lapjaiknak arra, hogy Titulescut úgy kezeljék, mint aki megszökött a köteleességteljesítés elől.

Nem oszlatják fel a kolozsvári városi tanácsot

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nemrég megemlékeztünk arról, hogy a város bizonyos körében elterjedt hírek szerint a kolozsvári városi tanácsot a közeli feloszlás veszélye fenyegeti.

Mihali polgármester ma táviratozott Bukarestbe és közölte, hogy a városi tisztviselők fizetésredukciója egész Erdélyben egyformán történt és hogy a minisztérium egy bizottságot küldött ki, hogy a kérdés komplexumát tanulmányozzák. A jelenlegi alapján valószínűleg kedvező döntést fognak hozni.

Tomescu belügyminiszteri vezérfelügyelő kelcevári látogatása, melyet a feloszlással hoztak kapcsolatba, nem volt más, mint a szokásos inspekcio. A feloszlásról egyelőre szó sincs.

Eltemették Cantacuzino Misu herceget

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szerencsétlen véget ért Cantacuzino Misu herceget tegnap délután temették el Bukarestben. A temetésen, amely impozáns körülmények között zajlott le, óriási tömeg vett részt. A Calea Victoriei-en levő Cantacuzino palotában felállított katafalkot a koszorúk rengetege lepte el. A legfelül a király óriási élővirág koszorúja mellett Mária özvegy királynő csokrát helyezték el.

A liberális párt és a kabinet nevében Angelescu közoktatásügyi miniszter tartott gyászbeszédet.

Utána Maniu Gyula beszélt, akinek pártjában az elhunyt vezető szerepet játszott.

Hat szovjetdelegátus érkezett a budapesti orvoskongresszusra

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Vasárnap ünnepélyes keretek között nyitották meg Budapesten a nemzetközi orvoskongresszust, amelynek külön nevezetessége az, hogy a szovjet is elküldte delegátusait. A hat Oroszországból érkezett delegátus között ott van Kaplun a moszkvai és Vidorcsik a leningrádi egyetem tanára is. A szovjet delegátusok elragadtatással nyilatkoztak Budapestről és különösen az lepte meg őket, hogy mindenütt a legnagyobb előzékenységgel találkoznak. Arra számítottak, hogy rendőrök kísérik és detektívek figyelik minden lépésüket és csodálkoznak, hogy minderről szó sincsen.

A nemzetközi orvoskongresszus egyébként hétfőn kezdi meg a tanácskozásokat. A kongresszussal kapcsolatban Vass miniszter ünnepélyesen megnyitotta a társadalomegészségügyi intézetet. A megnyitó ünnepségen a külföldi delegátusok nagy számban jelentek meg.

A jugoszláv tragédia

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol kereskedelmi minisztérium tegnap adta ki hivatalos jelentését a jugoszláv gazdasági viszonyokról; ez a jelentés, melynél drámaibb még nem igen látott napvilágot, élénken bizonyítja azt, hogy a kohézió nélküli délszláv államnak nemcsak a horvátság forradalommal fenyegető autonóm törekvéseivel, hanem egy olyan óriási gazdasági válsággal is meg kell küzdenie, mely könnyen végzetes összeomlást vonhat maga után.

A jelentés szerint a tavalyi rossz termés teljesen aláásta Jugoszlávia gazdasági helyzetét. Az elmúlt termésév alatt rengeteg cég ment tönkre s a fizetésképtelenségek terén Jugoszlávia világrekordot javított:

12 hónap alatt 1660 kereskedő, vállalkozó és gyáros jelentett csődöt.

Az angol kereskedelmi minisztérium itt téved, mert nyilván nem ismeri, vagy rosszul ismeri a romániai adatokat.

Az ország külkereskedelmi mérlege erősen passzív volt s ez a passzivitás valószínűleg még emelkedni is fog, mert a takarmányhiány a szó szoros értelmében megtizedelte az állatállományt. Exportra tehát ezen a téren sem lehet számítani. Az adók hihetetlenül magasak, a hitel pedig a végtelenségig meg van szorítva.

A jelentés végül hangsúlyozza, hogy az amerikai pénzeszoporttal állítólag megkötött kölcsönszerződést batálytalánították s Jugoszlávia a kölcsönre kapott előleget kénytelen visszafizetni. Ez pedig annál nehezebb lesz, mert a vajdasági és bánáti fatermelés, amelybe a kormány sok reményt fektetett, az esztelen erdőkitermelési politika miatt erősen megcsökkent.

FONTOS ÉRTESÍTÉS!

Vidéki kereskedők figyelmébe!

A Brassói Lapok 1929. évi

könyvnaptárát sajtó alatt vannak

s minden eddiginél gazdagabb tartalommal

4 féle naptár idejében szétküldésre kerül.

Minden kereskedőnek érdeke, hogy

akár ajándékozás, akár eladás cél-

jára csak olyan naptárakat ren-

deljen, amelyek megbízhatósá-

guknál és tartalmuknál fogva

a vevők meglegedésére

szolgálnak. — A

Brassói Lapok

könyvnaptárát

minden kereskedő nyugodt

lélekkel adhatja vevői kezébe.

Viszonteladóknek

messzemenő kedvezményeket nyuj-

tunk. (Ingyen cégnyomás, rabatt, cse-

rejog stb.) — Saját érdekében

kérjen azonnal árajánlatot.

Brassói Lapok Kiadóhivatala.

Halló
Erdélyiek Bukarestben!
Grand Restaurant: Caffé Parcul Otelese-
anu Bucurest, Str. Matei Mio (Teatrul National mellett.)
 tulajdonos:
BOHM BANDI és Társa
 Transilvania étterm. Pontos és gyors kiszolgálás.
Erdélyi falukorok.
 Esténként **Balász Lajos** hírneves erdélyi
 9522 énekv. primas és zenekara hangversenyez.

Falkány-, egérirtó
„RATINOL”
 Biztos hatású irószert,
 gyökeresen irt. Más a latra
 és emberre ártalmatlan. Napi
 árban állandó friss minőség-
 ben utánvétellel szállítja.

Ratinol Laboratórium Vezérképviselőisége
 Arad, Str. Grigorie Alexandrescu 47. Baktérium tenyészet

Halló!

L187 Vidékiek figyelmébe! L187

Mindenki 187 lejtje, 4 hát névetségesen kis összeggel
 a következő költőknek való cikkeket szerezheti be:
 Egy pár tércipő, garancián valódi bőrtalppal, amilyeneket a
 Janasse révű is használt, egy pár harisnya, egy pár sel-
 m-harsnyakötő, egy doboz puder, egy áveg parfüm, egy áveg kölni
 víz, egy tubus ajakir. Utánvételes kiküldés az ország minden
 részébe. Postaköltség 23 lej. 3 garnitúra rendelésnél 1 pár cipőt
 ingyen adunk. Adjátok meg ma rendeléséte a következő címre:

Oficul Orientului

București III., Str. Lascar Catargi 16. 248

TANULJATOK

románul, franciául, angolul németül, olaszul, nyelv-
 tant, tarsalgást, irodalmat, kereskedelmi levelezést.
 Egyenkénti és csoport tanítás bármikor. urak és
 hölgyek részére, Speciális könyvelés, helyesírás és
 gépirás-tanítás (50 írógép) Német és román gyors-
 írás, vidékiek részére levelezés után.

Beiratkozások naponta. Ingyen prospektusok.

Berlitz-iskola,

București, Strada Sărindar 14.

Telefon 64-98. Egész nyáron át nyitva.

Jó étvágy

Jobb egészség

elérésére

Legjobb hatású az

Előpataki víz

2976

NEM butorkereskedő
NEM butorgyár
NEM asztalosmester

hanem

lakásberendező

(Innenarchitektúr)

Tervezünk és készíünk
a kor szellemének
megfelelő silusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
stb. berendé-
zéseket

BUREAU
RINGLER-JEDDY

Iparművészeti telep

TÁRGY-MŰPÉŞ

(Marosvásárhely).

2906

SPORT

Erdélyi labdarugó-eredmények

Brassó.

Ivria—Iar 1:0 (1:0). Elsőosztályu bajnoki
 mérkőzés. Bíró: Hammermann. Erős iramu já-
 ték, melynek során a nagyobb technikájú zsi-
 dó csapat megérdemelten győzött, Roth góljával.
 A második félidő végén Obrád ideális
 bombalövését, mely a belső kapufáról pattant,
 nem adta meg a bíró, mert úgy látta, hogy a
 külső fáról pattant ki. A legujabb bíróbotrány
 a levegőben lógott. A győztes csapat legjobb
 emberei Propper kapus, Gál, Goldstein és Er-
 délyi voltak, az Iar-ból György, Bányai és
 Boke váltak ki.

BMTE komb.—IAR komb. 2:1 (2:0). Bíró:
 Hamar.

Ivria törpe—Brasovia törpe 1:1 (1:0).

Székeljudvarhely.

BMTE—Hargita bajnoki mérkőzés elma-
 radt, mert a Hargita lemondta a játékot.

Segesvár

Brasovia—Unirea 1:1 (1:0). Barátságos
 mérkőzést játszott a két csapat, mert a bajnoki
 tíz perces játék után a közönség betódult a pá-
 lyára és Zellner bíró lefújta a mérkőzést.

Kolozsvár.

Jiul—KMSC 2:2 (1:2). Az első félidőben
 a kolozsvári csapat támadott többet, a máso-
 dik félidőben a zsilvölgyiek kerültek döntő fö-
 lényben. A heves iramu szép játékot Czinczai
 kifogástalanul vezetett.

Nyomdászok—Ujságírók 2:0 (0:0).

Nagybárad.

Törekvés—NAC 5:0 (3:0). A munkáscsa-
 pat nagyarányu győzelme meglepetés. Bíró:
 Konnerth. A második félidőben a NAC beál-
 litotta Rónait. A Törekvés tiltakozott, a bíró
 levonult a pályáról s a mérkőzést tovább
 Medve szükségbíró vezette.

Marosvásárhely:

MSE—NSE (Nagyszeben) 5:2 (3:0) Illés
 István tizenöt éves jubileumi mérkőzése, me-
 lyen a jubiláns két gólt rugott.

Dicsőszentmárton.

Dacia—Universitate komb. 4:1 (1:0).

Arad.

ATE—Olympia 5:1 (2:1). **AAC—AMTE**
0:0, Tricolor—Glória CFR 5:4 (3:1). Mindhá-
 rom bajnoki mérkőzés.

Temesvár

A TAC fennállásának 25 éves jubileuma
 alkalmával kétnapos körmérkőzést rendezett
 Temesvár négy legjobb csapata, melyből a
 Kinizsi került ki elsőnek. A szövetség értékes
 ezüst serleget adományozott a jubiláló egyesü-
 letnek.

Szombat.

Banatul—TAC 2:2 (6:0.) **Kinizsi—TMTE**
3:1 (3:0).

Vasárnap

TAC—TMTE 4:2 (1:0), **Kinizsi—Banatul 4:2,**
(2:1)

Külföldi labdarugó-eredmények

Bécs.

Rapid—Hungária 1:0 (0:0) (0:0). A magyar
 csapat bécsi játékát nem kísérte a várt sze-
 renese. Százhusz perces kegyetlen küzdelem
 után Wiltschl szabadrugásából véletlenül csu-
 szott be a Mandl lábán iránytávozott lab-
 da, mely megpecsételte a Hungária további sor-
 sát. A második magyar csapat egy öngóllal ki-
 esett a középeurópai kupa további mérkőz-
 seiből.

Budapest:

A magyar fővárosban megindult az első-
 osztályu profi csapatok bajnoki küzdelme,
 mely sok meglepetésszerű eredményt hozott.

Újpest—Ferencváros. 2:2 (2:1). Az újpesti
 stadionban huszezer ember gyűlt össze a két
 kiváló csapat startjára. A mérkőzés végig
 rendkívül izgalmas, egyenlő ellenfelek küz-
 delme. A végén a játék teljesen eldurvult.
 Fuhrmann, Bukovits lerugták. Turay egy tí-
 zenegyest a kapusba lőtt. A vezetést az Újpest
 éri el Borsányi révén. Takács egyenlítő, de Auer
 újra vezetéshez juttatja Újpestet. A Ferenc-
 város újra Takács góljával egyenlítő.

Bocskay—III. ker. 1:1 (1:0). A gólokat
 Markos és Drössler rugták.

Kispest—Nemzeti 2:2 (2:1). Szezonleleji
 gyenge játék. A gólokat Palotai, Dán és Ka-
 utzky (2) rugták.

Vasas—Saberia 2:1 (1:1). A Vasas megér-
 demelten győzte le saját otthonában a szombat-
 helyi csapatot. A győzelem meglepetés. A gó-
 lokat Porvolny, Jellinek és Tóth rugták.

Somogy Bástya 2:1 (1:0) A lekiésményelt
 Somogy, mely most jutott az első osztályba,
 idegenben, Szegeden vett kitűnő startot. Első-
 rendű, meglepetésszerű jó játéka után na-
 gyobb győzelmet érdemelt volna meg. A gó-
 lokat Csida, Weisz és Varga rugták.

Bratislava—Hungária 2:0 (0:0). A pozsonyi
 mérkőzésre a Hungária főadott, öt tartalék-
 kal állott ki és Weber két öngóljával csunya
 vereséget szenvedett.

Prága

Viktoria Ziskov—Gradianski 6:2 (2:0). A
 prágai bajnokságot a középeurópai kupa
 második fordulójában verte a zágrábi csapa-
 tot, mely így kiesett a további küzdelmekből.

Bécs:

Vienna—FAC 2:0 (1:0). **Nicholson—**
WSC 5:2 (2:0). **Admira—WAC 0:0.** **Slovan—**
Wacker 2:0 (0:0). **Austria—BAC 3:2 (2:1).**

*

† **Majoros nyerte a távfutó bajnokságot.**
 A 15 kilométeres síkfutóbajnokságot Majoros
 Ferenc ESC nyerte meg 52 perc 41.4 mp. idő-
 vel.

† **A budapesti boxversenyt a magyarok**
 nyerték meg. Budapesten tegnap folyt le az
 osztrák és magyar válogatottak nagy amatőr
 boxversenye, melynek minden számát a ma-
 gyarok nyerték meg. Kocsis óriási fölényvel
 győzött Kuschner felett. Szobolevszky Teuf-
 felt, Balázs Trabergert, Bokodi Bronischt ver-
 te. Teuffel és Bronisch már a második perc-
 ben feladta a versenyt.

† **A magyar—német válogatott tenniszver-**
senyben a férfi egyesben Kleinschrott legyőz-
te Takácsot. A vegyespárosban a Pétery—
 Schréderné pár győzött 6:1, 6:4 arányban a
 Protzheim—Rost pár ellen.

(x) **A magyar olimpikek a kormányzó**
előtt. Budapestről jelentik: A kormányzó teg-
 nap kihallgatáson fogadta az amszterdami
 olimpiászszon szerepelt és helyezést elért olim-
 pikonokat, akik Klebelsberg kultuszminiszter
 vezetésével vonultak elébe. Horthy valameny-
 nyiüknek legfelsőbb elismeréseként a Signum
 laudist adományozta.

† **Uj világrekordok a 4x100-as stafétában.**
 Berlinből jelentik: Berlin csapata a tegnapi at-
 letikai versenyen a 4x100 m. stafétában 40.3
 mp. idővel új világrekordot állított fel.

IRODALOM, MŰVÉSZET

— Az „Erdélyi Helikon” negyedik száma, gazdag
 tartalommal, gyönyörű kiállításban most hagyta el a
 sajtót. Tartalmi részében vezető cikkben Kuncz Ala-
 dár „A Pen-klub” és „A magyar kisebbségi írók” cí-
 men foglalkozik a romániai kisebbségi íróknak román
 írókkal szemben való helyzetéről. Tolsztoj száz éves
 születése alkalmából a folyóirat Kovács László „Tol-
 sztoj” című esszé-jét közli. Szántó György: „Lefébre-
 ur és a Tüzevőrus”. Kacsó Sándor: „Nyilj ki mezőt!”
 és I. Agarbiceanu: „Tótó néni” című novelláin kívül
 a folyóirat folytatja Melkai Sándor „Ágnes” című
 regényét. R. Berde Mária-tól és Bartalis Jánostól ver-
 seket közöl. Spectator: „Az erdélyi helyzetkedés” cí-
 men ir cikket. Antalfy Endre közli B. Shaw „Vissza
 Matuzsálemhez” című darabjának két jelenetét. A
 „Régi Erdély” című rovatban Herepei János a régi
 erdélyi nyilvános leányoktatásról ír érdekes kultur-
 történeti cikket. Az irodalmi és művészeti szemle
 rovatában Tompa László, Finta Zoltán, Szántó
 György, Kuncz Aladár, Kós Károly, Járóssy Dezső
 és mások cikkei találja az olvasó. A gazdag tartal-
 lom mellett műmellékletként adja a folyóirat Littecz-
 kyné K. Ilonka művészi rajzát. Az „Erdélyi Helikon”
 előfizetési ára egy évre 900 lej. Az Erdélyi Szép-
 mives Céh pártolótagjainak és előfizetőinek 800 lej. Egyes
 számának ára: 100 lej. Előfizetések és megrendelések
 az Erdélyi Szép-
 mives Céh irodájában (Cluj—Kolozs-
 vár, Str. Bratianu 22.) küldendők.

KÖZGAZDASÁG

Fürstenbergék „transzformálnak”

Ujra a Fürstenberg-ügy

A csend nagyon rövid ideig tartott, a svájci cégnek azonban ez is elég volt arra, hogy olyan fordulatot készítsen elő, amely ellen a gyanútlan bereczkiek egyáltalában nem tudnának többé védekezni: a Fürstenberg cég transzformálni akar.

Transzformálni, — ez a villamos műszó azt jelenti, hogy a gyilkos erejű áramot megfelelő készülékkel olyan árammá szűrik, vagy hígítják fel, amely már alkalmas arra, hogy szelíd világosságot árásszon, hogy fűtse a villamos eszközöket, hogy a villámerejű-áramot alkalmassá tegye mindennapi használatra. — Fürstenbergék ezt nem így akarják: ők ezt is fordítva csinálják, hogy a külső barátságból hadd legyen gyilkos erő, kár és veszteség, hadd legyen belőle újabb szenvedés a falura.

A Fürstenberg csoport most a megvásárolt erdők tulajdonjogát akarja transzformálni, átalakítani úgy, hogy a mostani részvénytársasági birtokos helyett kerüljön az egész magánkézre. Ugyanugy, ahogy annak idején üzleti ravasszágból az Ojtozi Faipar kezére, illetve cégére játszották át a Zabolainak minden birtokát, — mert az Ojtoziban teljesen ők az urak, a Zabolai részvényeinek egy része azonban más kezekben volt, — most azt akarják végrehajtani, hogy az Ojtozinak a bereczki erdőbirtokait, akár színelte, akár valószínű szerződéssel átadják egy magánembernek, az aztán azt csinálhat az erdőkkel, amit akar, a cég maga pedig már régen Svájcban lesz, mire a derék falusiak megtanulják, hogy mi is az a transzformálás.

Jó lesz, ha a falu bölcsei most az egyszer idejekorán foglalkoznak ezzel az új helyzettel és ha a legsürgősebben megteszik a lépéseket a visszavásárlás tiszta, de telekkönyvileg nem biztosított jogának a törvényes biztosítására.

Értse meg a község, s az érdekelt közbirtokosok, hogy amit a részvénytársaság nem érhet el a földmívelési minisztériumban, mert törvényesen kötve van a hosszú időtartamu üzemtervhez, — ez az idő legalább hatvan év volt és csak mostanában sikerült egy cégnek negyven éves időtartamu üzemtervet kiverekednie egy nagyobb erdőkomplexum számára, — azt majd furfanggal, szívóssággal, hamis okokkal és más módok igénybevételével elérni a magános és kijárhatja akár azt is, hogy tíz év alatt termelhesse ki az egész erdőt. Erre van szüksége a Fürstenberg csoportnak, mert unja már a dicsőséget, unja azokat a horribilis veszteségeket, amelyeket vezetőinek s ugynevezett szakértőinek képtelen intézkedései folytán eddig elszenvedett. Menekülni akar innen és ez a menekülése már eddig vagy száznegyven millió lejtébe került, mert eddig ennyit tékoztak itt el vezetői anélkül, hogy bármilyen komolyabb termelést is tudtak volna kezdeni. A cég menekül és hogy minél jobban és minél szabadabban adhassa el erdőbirtokait, szüksége van erre a transzformálásra, szüksége van arra a lehető-

ségre, hogy vevője gyorsan termelhet, szükség van minden előnyre, amelyet csak elérhet.

Es legfőként szüksége van szabadságra a faluval szemben. Azoknak a régi talajoknak az ügye, amelyekre a cég a nagy vadászatot megindította, nagyon is keserűvé teszi számára a helyzetet. A falu felébredt, védekezni kezdett és eddig az az eredmény, hogy a cég 400 lej helyett már 2000 lejt akar adni azokért a talajokért, amelyeknek az értéke azonban kétségtelenül legalább 15.000 lej holdanként: a cégnek ennyit ér és ennyiért is akarja azt tovább adni kitermelés nélkül, abban az állapotban, ahogy vette.

A falu ma már védekezik s a cégnek nincsenek többé fegyverei a faluval szemben: csak a transzformálás. Azt ugyanis a cég is jól tudja, hogy a visszavásárlási jogot annak idején nem telekkönyvezték be; a szerződésben világosan benne van, tehát a jog fennáll, de az ítéletből érthetetlenül kimaradt és így csak bíróság helyezheti a falut ennek az életbevágó jogának az élvezetébe. — A cég számítása most az, hogy transzformál: erdőbirtokát és minden jogát eladja egy magánosnak, az megnézi a telekkönyvet, egyebet nem köteles figyelembevenni, mint jóhiszemű birtokos átvéti az erdőt és mivel a község vele, mint új tulajdonossal szemben nem hivatkozhatik telekkönyvezetlen jogaira, futhat majd az Ojtozi után, amely akkorra már régen egy svájci iroda ajtaján szereplő cégtábla lesz csupán, de vagyona, birtoka, képviselője nem lesz sehol. S a bereczkiek majd gazdagabbak lesznek egy tapasztalattal és okolhatják önmagukat azért, hogy elherdálták a vagyonukat.

Ez az a transzformálás és ez az a kár, ami legújabbban fenyegeti Bereczket.

A gyergyószentmiklósi iparos-kongresszus delegátusai és résztvevői figyelmébe!

A gyergyószentmiklósi iparos kongresszus rendezőbizottságának felkérésére közöljük, hogy azok a delegátusok, akik egyesületeik megbízásából, illetve azok az iparosok, akik saját kezdeményezésükre részt akarnak venni a gyergyószentmiklósi országos iparos-kongresszuson, nevüket, foglalkozásukat és érkezésüknek pontos idejét táviratilag jelentsek be a gyergyószentmiklósi ipartestületnek, hogy ingyenes elszállásolásuk akadálytalanul eszközölhető legyen.

A gyergyószentmiklósi ipartestület a kongresszus vidéki résztvevőinek szórakoztatására a Gyilkos tóhoz csekély részvételi díj mellett társas kirándulást rendez a kongresszus után. A táviratban közlendő, hogy a vendég részt akar-e venni a Gyilkos tó kiránduláson.

Erősítő bor (vin tonic)

Ajánlja és rendeli Románia minden orvosi szaktekintélye.
16 éve használják a legjobb sikerrel!

Engedélyezte a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács, 41.962 számú, 1909. október 24. keletű átíratva

ÉLET-ERŐ-EGÉSZSÉG

Általános testi gyengeség, vérszegénység és ennek következményei ellen.

A vérszegénység veszedelmes következményei. A vérszegénységtől az idegességig és tüdővészsig csak egy lépés van. A foszfor és organizmus arzen szerepe.

A Kolla-dió és Klinin-kivonat edző és erősítő hatása.

2847

A vérszegénység és annak következményei különféle módon mutatkoznak.

A legközönségesebb szimpómák: teljes hiánya a frissesség és erő érzésének, különösen reggel. Általános gyengeség, a test, a látás és az emlékező tehetőség elgyengülése, sárga arcbor, beesett szemek, fülzúgás, tejfűzés, láb- és vesefájdalmak; szédülés, bizonytalan járás, rossz alvás, állandó hűlés és torokfájás — éreltlenesség és buskomorság.

Ilyenkor segíteni kell a természetnek és vissza kell adni a testnek régi erejét, rendes szabályozott életmód, valamint a hiányzó anyagok mesterséges uton való szállítását által. Ezek: a foszfor és kolloid-állású organikus arzen, amelyet a Kolla-dió néve és a három klinin-fajta tartalmaz. Régi praxisom alatt, sok különböző erősítő szer kipróbálásával, a legjobb eredményeket az ismert Vin tonic (erősítő bor), Const. Chihăescu bukaresti gyógyszerész-vegyész gyártmányával értem el. Ennek a bornak, amelyet joggal életelixirnek nevez-

nek, naponkénti szedése étkezés előtt egy-egy pohárkával) már 10 nap múlva bámulatos eredményt mutat. A vörös vérszálak tisztán mezzaporodnak, a test organikus foszfortartalma megnagyobbodik a testben lévő mérgek eltűnnek, feltűnő erőszaporodás áll be, az arc egészséges piros színt kap; az élet és munkakedv mezzaporodik.

Teljesen érnek nélkül mindenkin k, fiatalnak, öregnek, egészségesnek és különösen betegnek ajánlom, hogy a sok merész és töltő helyett, ezt az ártatlan és ideális erősítő szert használják, amely visszaadja erejüket, fiatalosságukat és egészségüket.

Általánosságban a szűzöknek, hogy gyenge és vérszegény a tanulás által kimerült gyermekeknek, ezt a csodás erősítő szert adják.

A Chihăescu-féle erőliő bor használatát a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács engedélyezte. 1907. október 24-iki 41.09 sz. engedélyével.

Dr. Ix.

Kapható gyógyszeráriákban és drogériákban.

BÉBI

VAGY

AZ ELSŐ SZERELEM

REGÉNY. Írta: MÁRAI SANDOR.

(Copyright by Pantheon)

(26)

Figyelmesen olvastam a feljegyzéseket s olvasás közben az az érzésem támadt, hogy hálát adhatok a Gondviselésnek, mert egy nagy veszélyből szabadultam meg. Valószínűleg tartom, hogy néhány hét előtt közel voltam az idegbaj egy súlyos fajtájához, talán a teljes megőrüléshez. Ezt különben le is irtam egy helyen. Így utólag, veszély után, biztos révben és nyugodt idegekkel már megállapíthatom ezt. Ugy olvastam ezt a naplót, mint a felgyógyult páciens, a lábadozó olvassa elmult halálos betegségeknek a láztábláját. Grafikai vonal, ami fel és alá ugrál. Egyszer már negyven fölött volt. Azon az estén, mikor elutazása előtt felkerestem ezt az idegen embert, Timár Ágostont.

A rend kedvéért feljegyzem, hogy elküldtem ennek a szerencsétlen embernek a kért összeget s kifizettem a tartozását a telepen, 90 koronát. Ez és a 110 korona, amit neki küldtem, ez összesen 200, a postaköltséggel 200 korona és 90 fillér. Nem, mintha számítanék arra, hogy visszaadja. De a rend kedvéért mégis feljegyzem. Különben meg vagyok győződve róla, hogy vissza fogja adni.

Mindegy. Örülök, hogy kért. Nagyon ritkán fordul elő velem, hogy pénzt kér valaki tőlem. Ahhoz túlságosan zárkózottan élek. Az emberek talán azt is hiszik rólam, hogy zsugori vagyok. Nagyon örülök, hogy valaki hozzám fordult és én segíthettem.

A naplómatt itt a városban nem adhatom oda senkinek. Egy orvost érdekelne talán, de itt nincs olyan orvos, aki lélektanról foglalkozik. Egyelőre megtartom magamnak. Érdekes számomra, mint dokumentum, hogy milyen beteg voltam.

Három hétig ellenálltam a kísértésnek, hogy elolvassam. Azt hittem, nem lesz rám jó hatással. Talán, hogy feligaz. De mindebből nem maradt semmi. Azt hiszem, semmi... Nem lényeges. Elmult. Végül eredményben örülök, hogy erről az időről naplót veztettem.

Most már arra is nyugodtan tudok gondolni, hogy mi oka lehetett ennek a betegségnek? Bizonyára túl voltam táplálva magánnyal, ez is. Többet kell emberek közé mennem. Fogok is, ezt elhatároztam. Többet fogok emberek közé járni. Aztán, ugy látszik, az utolsó években elhanyagoltam a rendes szellemi munkát. Tunyán éltem, egyik napról a másikra. Elhatároztam, hogy filológiai tanulmányokkal fogok foglalkozni. Már csináltam is egy kis programot. Meg kell rendelnem néhány könyvet... Majd a napokban. A szellemet foglalkoztatni kell, mint a testet. A szellemnek mozgásra van szüksége. Ha a szellem tesped, erjedni, bomlani kezd. Mint a test. Ez most másképp lesz. Másképp fogom beosztani az időmet.

Annak is örülök, hogy ebben az évben elfoglaltságom is nagyobb. Osztályfőnök vagyok. S új osztályt kellett átvennem, idegen osztályt, a nyolcadikat. Ez dolgot ad. Minden másképpen lesz és minden jól indul.

Főként főbbet fogok emberek közé járni.

Három nap előtt fenn voltam a kaszinóban is. Azóta először... Nem mondom, hogy minden zavartól mentes. A plakát még ma is ott lóg. Nyugodtan megnézhetem. Csinos és érdekes plakát. Semmi több. Nem hatott, elmult.

A régi sétáimat is újra kezdem, a régi utakon. A város ilyenkor a legszebb, szeptember végén. A Bátyra-sétány tele van fiukkal. Itthon vagyok. Jó itt nekem, hol legyek, ha nem itt?

Ugy érzem, hogy nagy megnyugvás kezdődik bennem. A fontos az, hogy nem szabad ilyen gondolatokkal foglalkozni. Nem szabad vizsgálom magamat. Ha az ember folyton önmagát vizsgálja, néha meglepő felfedezéseket tehet. Minek az? Csak meglepetés, izgalmas meglepetés. Nem szabad befelé nézni. Elég volt. Egyszer megpróbáltam, véletlenül... Elég volt.

Most egy nyugodtabb idő kezdődik.

A naplót figyelmesen olvastam. Tisztán látom az egész körképet. Utána vagyok. Meg fogok gyógyulni.

Nagyszerű az is, hogy itthon vagyok. Hol van még ilyen béke számomra, mint a szobámban? Öreg embernek ez kell. Öreg vagyok, hiába. Ez a csend, ez a szoba, ez a karosszék, ez az óra, a pipatörő, a dohányosztó, a polc könyvekkel, amiket egyelőre ugyan még nem olvasok... de ez a csendes utca s az ablak előtt a vadgesztenyefák, ez az én világom. Ezt adta nekem a sors. Így jó. Nem kérek mást. Egyedül vagyok, így is jó. Béke van körülöttem, béke lesz bennem.

Nem dobom el ezt a naplót, ha már megtaláltam. Ez is időtöltés. Elalvás előtt, vagy így vasárnaponként feljegyzem, amit látok, ami a héten történt. Eltelik vele az idő.

(Folytatása következik.)

A BRASSÓI LAPOK PANASZKÖNYVE

**A csalánosok gazdák panasza
a gránicsárok ellen, melynek
nincsen viszhangja**

Nagykároly. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Csanáros Nagykároly vidékén a leggyobb sváb község. Lakossága teljesen elmagyarosodott; úgy kultúrájában, mint életében. A sváb nyelvet a legöregebbek közül is csak egy-kettő érti, de az sem beszéli. Mind a jómódúak, sőt vagyonsok. A zsellér általában ismeretlen. Mégis panaszos az élet a határszéli lakosságnak.

A hatóságok hatalmát ők jobban érzik, mint a védelmében nem mindig részesülnek, sem ha a sérelmekkel szemben panasz-írtélnék.

Ilyen az alábbi eset is:

Még június 12-én panaszt emelt Csanáros községnek egy nagyobb érdekeltsége a IV. k. m. parancsnokságnál, hogy az 1927-28. évi télén a község határában fekvő Liget erdő és a Körös erdőből a határmenti gránicsárok mintegy 31 ezer lej értékű fát szállítanak el jogtalanul. A bizonyított panaszra azonban a mai napig — a panasztevők tudomása szerint — intézkedés nem történt és kárt megtérítve nem lett.

A csalánosok gazdák sérelmük elmellőzését inkább nehézményezik, mert a község a gránicsárokkal szemben nem volt soha szűkre. Saját költségén lakást épített a községben tartózkodó gránicsárok részére és egy házanyát építéshez teljesen díjtalanul mintha gazda egy-egy szekér homokot szállított. A gránicsárok felettes hatósága azonban látszik nem méltányolja ezt, mert a csalános adófizető polgárok személyi és vagyonai az anyainak megvédésére intézkedésével mindig késik.

Butorban Fischer neve márka

Mielőtt butorszákságotat beszo Fischer Albert
rezné okvetlen tekintse meg:
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 61

Câmpenin (Județul Turda)

levő három gatteres fenyő fűrészfűrész
üzemünkhöz keresünk egy

erdőkezelésben már hosszabb
gyakorlattal bíró és teljesen
önállóan dolgozni képes

TISZTVISELŐT

Ajánlkozások fizetési igény meg-
jelölésével és bizonyítvány máso-
latokkal cizzendők: „CÂMPENIN
INDUSTRIE DE PÂDURI”
központi irodájának Oradea, Str.
Rimanóczi 12. szám.

Ugyanott alkalmazást nyerhet 3 gat-
teres, 3 cirkulás, 1 köszörűs és
szijgyártó.

HALLO!

MEGNYILT
a Hosszu ucca 9. szám
alatti Szegő-féle házban
a modern, új betűkkel és
gépekkel felszerelt
„CULTURA”
NYOMDA
a hol mindenféle nyom-
tatványok a legzse-
sebb kivitelben rövid
idő alatt készülnek.
Szíves pártfogást kér
HUNYADY & ÁCS
Hosszu ucca 9. szám.

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk,
hogy mindnyájunk által nagyon szé-
retett feleség, anya és nagyanya

Sándor Károlyné szül. VIZI ANNA

életének 59 évében, rövid és súlyos
szívenedés után, folyó hó 2-án, reggel
4 órakor elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait
f. hó 4-én, d. u. 4 órakor fogjuk a
Bodolai gyász háztól a róm. kath. te-
metőbe örök nyugalomra helyezni.

Bodola, 1928 szept. 2.

**Drága halottunk
Isten veled!**

A gyászoló család.

S. BERGER Iűkőrgyár

Targu-Mures, Str. Morit No. 32.

Szállít mindenféle Iűkről.
Vállalkoz hibás Iűkrök
javítását és újra
lőncsorozását.

2791

A Friedler-féle GAMMA hajszér

a hajhullás, kopaszodás, korpázdás
lőkéleles gyógyszeré.

A hajhullás legtöbb esetben a fejbőr korpásodására vezet
hető vissza, mely viszont abban lőli magyarázatát, hogy a
telhám elszarusodása hiányos. A telhám, mely i yenkor fi-
nom pikkelyszerű a akban leválk, eldugaszolja a haj tüszős
jébe nyíló taggyűrűt kivezető csővét, mely rövidesen a
a haj elszorvadására illetve kihullására vezet.

A GAMMA hajszér hatása abban rejlik, hogy különleges
összetételével fogva lehetővé teszi a hajtaggyű teloldását
és elősegíti a telhám elszarusodását.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

A GAMMA kapható minden gyógyszerertárban és drogue-
riában. Főltiteres üveg ára 240, negyedliteres üveg ára 160 le.
Használati utasítás mellékelve.

Ha nem kapná — küldje be az összeget postautalványon a
vezérképviselőhez:

ROZSNYAY GYOGYSZERTAR
ARAD, PIATA AVRAM IANCU.

Foltviz, (Fleckbenzin) Benzimum Purissimum kapható

a Marosvásárbelyi Kőolajfinomítógyár R. T.-nál
TARGU-MUREŞ

0053

A málnási „SICULIA” gyógyviz

az összes hasonló gyógyvizek között a leghatásosabb. A gége, torok hurutos megbetegedésénél kiváló
gyógyhatású. Gyomorégést gyökeresen megszünteti. Epebántalmaknál kiváló. Kapható mindenütt.

Központi elárusítás ORADEA, Strada Saguna 17.

A leghatásosabb, legbiztosabb, legolcsóbb

a több éves hatású, 16—18% fosz.orsavtartalmú, természetes

trágyaanyag

a „TRANSYLVANIA-GUANO-FOSZFÁT”

Ara métermázsanként ab PUI állomás 192—216 Lei. Zsákok beszerzési áron.

Szállítja a „CIOCLOVINA” B. Társ. PUI, (jud. Hunedoara)

Rendeléseket az őszi idényre már most felveszünk, mert csak így biztosíthatjuk az idejében való szál-
ítást, ugyanis ősszel, a szükség pillanatában az összehalmozódó rendeléseknek esetleg nem tudnánk
kellő időben eleget tenni.

30/34

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márka

Újonnal készít és szakszerűen javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt, specialisan berendezett hűtőüzemében

Brassó, Hosszu-u. 14 sz.

Kérem a címre figyelni!

2937

Eladó:

**35/40 HP gőzgép lépcsősrostelleyal
és egy kavics osztályozó henger.**

Cím 5889 szám alatt a kiadóban.

ORTH. KOSER GROSZ ÉTTEREM ORADEA, Zöldfa-utca 10

(bent az udvarban) **megnagyobbítva,**
Utazók találkozó helye, lakodalmak, ban-
kettek rendezése. Jó házi konyha. Figyel-
mes kiszolgálás.

3020-L.

Nyitva este 11-ig.

Tüdőbetegek

kérjenek ismertető

fűzetet **Oláh Károly** plébános által feltalált cso-
dahatású Antiphtysin államilag engedélyezett tüdőbaj
elleni gyógyszeréről. Fűzetet bárkinek díjmentesen
küld az egyedüli készítő:

OSVÁTH gyógyszerertár TG.-MURES.

2939

Mielőbbi belépésre keresünk

Electro-mérnököt

300—500.000 lej készpénzvagyonnal.

Írásbeli ajánlatok: „Ügyes munkatárs Rbt. 1575”
jelige alatt a Rudolf Mosse S. A. hirdetési iroda
címére Timişoara I, Str. Mercy 2 alá kéretnek.

7967

Teljes modern

méhészet

(esetleg egyes kaptárak) más elfoglaltság miatt
azonnal **eladó.** Megtekinthető.

F. WITTING-nél, Közép-u. 30.

171

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vestagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdőkördőkre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **hasonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vételei — eladás

Sonka, szalámi. Sonka kiló a 84 Lei, 1. szalámi kiló a 180 Lei. Kapható Kleverkausz szalámigyár Brassó — Nagyobb megrendeléseknél engedmény. Árjegyzeket kérésekre küldünk 3032

Minden izlésnek megfelelő butor van raktáron a „Hymen”-nél Sepsiszentgyörgyön. 7526/21

Legszebb modellek **Cserepályákban**, kérjük raktárunkat megnézni „Terracotta” Vasut-utca 8/a. 7578

Veszek minden mennyiségű árpát és lencset. Kérek mintázott ajánlatot. A Hazay, Brassó, Weisz Mihály-u. 5. II. 7563

Eladó vidéki bányavárosban jömenetű vendéglő és szálloda. Cím 7870 szám alatt a kiadói hivatalban.

Bezínokomobiloikat 4-15 HP nagyságban legolcsóbban vásárolhat. Fehér Miklós gépgyár lerakatánál, Cluj, Piața Unirei 26. 7885/1.

60 HP. stabil benzínmotor alkalmi áron kapható Fehér Miklós gépgyár lerakata Cluj, Piața Unirei 26. 7885-3

Hathengeres Deloge-autó javított állapotban, sürgősen eladó. Cím 7905 a kiadói hivatalban.

Keresek bérletre, vagy fixadminisztrációra földbirtokot város közelében. Izsák Béla, Marosvásárhely, Szentgyörgy-u. 151. 7924

Egy fladerkőris modern halászszoba, elsőrendű kivitelben eladó, Hátulso-u. 2., asztalos. 7981

Phylodendron, egészséges, két méter magas, husz levelű eladó, Mária kertészet Făgăraș E 2092

Eladó Kézdivásárhelyen üzletperendelési tárgyak, állványok, pudlik, fiókos szekrény. Értekezhetni Dr. Molnár Dénes ottani ügyvédél. 7957

Megvételre keresetlik egy 2 szobas és egy 5-6 szobas családi ház belvárosban, Bolonyában, Óbrassó, vagy Bolgarszeg elején. Ajánlatok „Készpenz” jellegűre a kiadói kérése. E 3012

Kellemetlen hajszaalak kiirtása

rancok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

2934 „Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44.

Állást keres

Érettségizett solőr azonnali belépésre állást keres. Cimeket E 3016 a kiadói továbbít.

Vidéki özvegy magányos urhoz gazdaasszonynak ajánlkozik. Cím özv. Bonczidai Istvánné, Teremlufalu u. p. Nagyterem. 7971

Érettségizett soffőr azonnali belépésre állást keres. Cimeket E 3026 a kiadói továbbít

Lakás

Lehetőleg különbejáratú kis szobát keresek belvároshoz közel szept. 15-ére. Cím a kiadóban.

Keresek butorozott szobát konyha használatával a belváros közepén. Cím 7903 sz. alatt kiadói.

Szobák koszt a Rákossy Penzióban.

Iskolás fiúk vagy lányok, esetleg hivatalnoknők, német családnál teljes ellátást kapnak Román nyelvben oktatást, zongora használat. Cím 7907 a kiadóban.

Kiadó 4 szobás modern lakás mellékhelyiségekkel 1928 év hó szept 1-től, Fellegváros alatti soron lévő új villában 4 sz. alatt. Aurel Săfărescu, koronátigvész. 7914

Két lakás mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Óbrassó, Malom u. 7. 7926

Izraelita uricsaládnál kisebb iskolás fiúk teljes ellátást nyerhetnek. Fűrdőszoba, zongora. Bővebbet Vár-utca 31, I. emelet. 7944

Iskolás gyermekeket felvesz teljes ellátásra Beer-né, Szentjános-u. 7 szám földszint. 7948

Három diák teljes ellátást kaphat intelligens izraelita családnál. Cím E 3000 a kiadóban.

Kut-utca 30/b négy szobás lakás és fizetési helyiség kiadó, Kisgyörgy Hozhiz. E 3014

Egy butorozott szoba két ágygal kiadó Vasut u. 84. E 3011

2 szoba konyha a belvárosban kerestetik. Cím Andrassy Károly Kapu u. 34. E 3020

Kiadó külváros állomásnál 3 szobás lakás konyha. Érdeklődni Román templom u. 65 sz. E 024

Szoba-konyha, külön egy butorozott szoba azonnali kiadó. Ciocrae 27.

Egy csinosan butorozott szoba 2 ágygal; villanyal azonnal kiadó; Ráma-u. 12. E 3028

Jó családból való 3-4 iskolás leányt teljes ellátásra az évadra felvessz. Feltételek megegyeznek szerint, Brassó, Hosszu-u. 13. Hatványonál. E 3027

Elegánsan butorozott szoba azonnali kiadó. Kálvária-u. ca 40 I. 7959

ÖN NEM SZERETI GYERMEKÉT,

ha nem biztosítja jövőjét. Kössön GYERMEKBIZTOSÍTÁST!

Új rendszerű, nincs aránylagos fizetés, nincs csoport!

DANUBIA

román általános biztosító részvénytársaság
TIMIȘOARA, I. BUL. FERDINAND NO. 5.

Kérjen ingyen ismertetőt!

Házasság

Fiatal urasszony terjhez menne idősebb urhoz is. Fényképes leveleket marosvásárhelyi fiókiadóba „Komoly” jellegűre. 7922

Keresem

komolyan gondolkodni tudó, nem ideges és szeszélyes hölgyek ismeretségi

házasság

céljából, ezután ismétellen, mert többször közzétett hírdéseimre senkisésem jelentkezett. Tekintve yes vagyonnal rendelkezem a negyvenen jóval innen vagyok, még nem voltam nős és nem óhajtok érdeklőzést kötni

Leveleket csak teljes cím mel fogadok el „Kvalifikált” jellegűre a kiadói. 8010 15

Vegyes

30.000 (harmincezer) lejt fizetek annak, ki atyám Rákosi Józsefnek gyilkosát az államügyesség kezébe szolgáltatja. Könyané, Rákosi Zsuzsana. 7938

Heggesztünk elektromosan motor fejeket, tengelyeket, mindenféle gépre. szeket teljes garancia mellett Friedrich Testvérek hegesztő telepe, Timișoara. 7924

ÜZLETMEGNYITÁSI

Van szerencsém a nagybecsült vevőkörzéség bizony tudomására juttatni, hogy folyó évi szeptember hó 3-án

Hirschert-utca 1. sz.

alatt levő üzlethelyiségben egy

kolbász és hentesárú

üzletet fogok nyitani.

Miután az üzemet a legmodernebb alapon és legújabb gépekkel Fekete-utca 47. számú házban rendeztem be, az kellemes helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb igényemet is megtehessem.

Főtörzsvésem oda lesz irányítva, hogy gyártmányaim elsőrendű minősége által az igen tisztelt vevőim teljes megelégedését kiérdemeljék.

A nagyérdemű vevőkörzéség szíves pártfogását kérem, hogy kiváló tisztelettel:

HÖR János

hentesárú.

7564

Primăria Municipiului Brașov.

No. 15016—1928.

Brașov, la 28. August 1928.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY.

A városi állandó választmány határozata alapján ezzel közzé tesszük, hogy f. évi szeptember 1-én d. e. 9—11 óráig a nyilvános számvitelről szóló törvény 72—83. cikkeinek alkalmazásával a város gazdasági hivatalban egy nyilvános arlejtési lejtet, belyegezett ajánlatokkal fog tartatni a Városházán létesítendő nyilvános csatorna építésére vállalatba adása céljából.

A munkálatok értéke az előirányzat szerint körülbelül 980.000 lej.

Az ajánlatokhoz 25.000 lej készpénzben, vagy állami értékpapirokban óvadékképpen leteendő. — A lejtet feltételek a városi mérnöki hivatalban megtekinthetők.

Primar:
Dr. C. Moga m. p.

Secretar General:
Socaci m. p.

Autótulajdonosok figyelmébe!

Sohasem fogják elérni kocsijuk teljesítő képességének teljes kihasználását, ha nem használják a SU vagy SI Super-Claudel típusú

CLAUDEL-FÉLE CARBURATOR

Nagyobb takarékoság, erő és gyorsaság

Bármely legyen a kocsi márkája, a SUPER-CLAUDEL-lel kielégítő teljesítményt nyújt.

Societă An. des Carburateurs et Appareils Claudel

Levallois-Perret (Seine) (Franciaország)

Postafiók 32.

gyártmánya.

Romániai vezérképviselő: A. BEJARANO, București,

3050 1-

Raktáron a következő típusokban:
Renault-hoz 6 C. V. Citroën-hez 5 C. V. Ford-hoz 1925/8.
" " 10 C. V. " " 10 C. V. Chevrolet-hez és Steyer-hez XII. tip.

FAGYAPOT az elismert legjobb CSOMAGOLOANYAG

24 minőségben, legolcsóbb áron

Amigó Testvérek és Társa specialis fagyapot gyárából Lugos

BIZOMÁNYI RAKTÁR és rayonképviselő Nagyszebenben

DROTFLEFF & GEHRINGER, Str. Regina Maria No. 57.

TELEFON 439.

További lerakatok: Arad, Braila, Eukarest, Craiova, Galați, Kolozsvár, Nagyvárad, Ploesti, és Temesvár.

3008